

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. XLV

Price 10¢

TREČIADIENIS, RUGSĖJ O (SEPTEMBER) 20, 1961

Kaina 10 c.

Nr. 220

Raudonųjų propagandos garsiakalbiai prie Berlyno

Naujieji Vliko žygiai

SOVIETINIS KOLONIALIZMAS PRIVALO BŪTI PANAIKINTAS BALTIJOS KRAŠTUOSE

Okupantai privalo pasitraukti iš Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų

NEW YORKAS. — Ryšium su didėjančia tarptautine įtampa ir galimo pasaulinio karo grėsme dėl Berlyno, Vlikas kreipėsi:

I JAV Prezidentą, prašydamas kelti Lietuvos laisvo apsisprendimo teises atstatymo reikalingumą Jungtinėse Tautose, kur jis numato kalbėti. Kadangi prezidentas Kennedy, atsakydamas neutraliesiems, yra pažinęs, kad JAV vykdydavo savo įsipareigojimus, kurie išplaukia iš Atlanto pakto, Vlikas primena, kad tas paktas laiduoja ir Lietuvai laisvę, taigi jos laisvės reikalas kėlimas į JAV įsipareigojimus. Vlikas prašo taip pat daryti žygį, kad sovietinis kolonializmas būtų panaikintas Baltijos kraštuose. To nepadarius nėra įmanomas nusiginklavimas, apie ką prezidentas

tas numato kalbėti Jungtinėse Tautose.

I JAV, Prancūzijos, Britanijos ir V. Vokietijos užsienio reikalų ministerius jų konferencijoje Washingtono ir J. T. pilnatinės asamblėjos naujosios sesijos atidarymo proga, prašydamas kelti Jungtinėse Tautose sovietinio kolonializmo Lietuvoje pašalinimo ir laisvės grąžinimo Lietuvai reikalą.

I Belgrado konferencijos dalyviams, reikalaujamas pasmerkti Sovietų kolonijalinį režimą Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose;

I Tarp-Parlamentarinės Unijos konferenciją Briuselyje, paneigdamas bet kokią teisę Paleiui kalbėti toje konferencijoje Lietuvos vardu.

I Italijos premjerą Fanfani, reikšdamas padėką už leidimą naudotis Romos radijo stotimi transliacijoms lietuvių kalba ir Lietuvą ir tikėdamasis, kad tos lengvatos bus laiduotos ir toliau. Vėliau Italijos oficialioji Telegramų agentūra viešai paneigė gandus, kad lietuvių trans

liacijoms iš Romos grėstų sustabdomo pavojus.

I V. Berlyno vyr. burmistrą W. Brandtą, sveikindamas jį ryžtinga laikysena, ginant V. Berlyno gyventojų laisvės teises. (E.)

Paskirta "Aidų" premija J. Kariui

WASHINGTONAS. — "Aidų" premija (500 dol.) už mokslo veiklą rugsėjo 14 d. Washingtono paskirta Jonui K. Kariui už jo knygą "Senovės lietuvių pinigai". Vertinimo komisiją sudarė: Antanas Vaičiulaitis, pirm., dr. Antanas Sužiedėlis, sekr., dr. Jonas Balys, Leonardas Dambriūnas ir dr. Kostas Jurgėla, nariai.

Veiklas "Senovės lietuvių pinigai" gaunamas ir "Draugo" administracijoje.

Rusų ambasadorius grįžo į Bonną

BONNA, Vokietija. — Andrei Smirnov, Sovietų Sąjungos ambasadorius, sugrįžo į Bonną, pasitaręs Maskvoje. Tai užvakar pranešė rusų ambasada. Smirnov buvo išvykęs iš Bonnos kelias savaites.

"Dabar mus daugiausiai domina, kiek nauja Vokietijos vyriausybė pasirodys derintis su Sovietų Sąjunga dėl taikos sutarties ir Vakarų Berlyno laisvės", — pasakė ambasados kalbėtojas.

172 žuvo, 3,184 sužeisti taifūno

TOKIO. — Policija užvakar pranešė, jog mažiausiai 172 asmenys žuvo ir 3,184 sužeisti taifūno, kuris nusiautė per Japoniją praėjusios savaitės galę.

— Jungtinių Tautų atstovas vakar nuvyko pas Katangos provincijos prezidentą Tshombę taris karinių paliaubų reikalą.

Tūkstantis sukilėlių sudegino miestą Pietų Vietname

Didžiausias komunistų sukilėlių užpuolimas

SAIGON, Pietų Vietnamas. — Komunistai sukilėliai, per 1,000 vyrų, užvakar užpuolė ir sudegino Phuoc Vinh provincijos sostinę, 60 mylių šiaurėje nuo Saigono. Tai vakar pranešė vyriausybė.

Tai buvęs didžiausias sukilėlių užpuolimas Pietų Vietnamo pilietiniame kare.

Provincijos viršininkas, kariuomenės majoras, jo pagalbininkas ir daug vyriausybės sargybinių žuvo kovoje.

Apie 50 sužeistų asmenų nuvežti į Saigono ligonines, atmušus sukilėlių dalinius.

— Prezidentas Kennedy Jungtinių Tautų pilnatinės asamblėjos pasakys kalbą sekantį penktadienį ar pirmadienį.

Pagalba Pietų Vieinamui

LONDONAS. — Britanija siūnia patariamąją komisiją į Pietų Vietnamą pagalbėti Azijos kraštui susitvarkyti su administratyvinėmis ir policijos problemomis.

Bulgarija nemažins savo kariuomenės

VIENA, Austrija. — Komunistų valdoma Bulgarija įsakė sustabdyti demobilizaciją, sekdamą panašius žingsnius Sovietų Sąjungos ir kitų Varšuvos pakto kraštų rytinėje Europoje. Tai pranešė bulgarų armijos laikraštis "Nordna armija", kuris užvakar Vienoje gautas.

Dag Hammarskjöld

Zemėlapyje parodyta Ndola miestas: nepertoliausiai jo žuvo Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Dagas Hammarskjöldas, sprogtus ir nukritus lėktuvui. (UPI)

New Yorko moteris, "šešakai", raudonieji, ir batukai...

NEW YORKAS. — Įtužusi moteris užvakar šaukė "šešakai" prie Sov. Sąjungos būstinės, kurios atstovai dalyvauja Jungtinių Tautų posėdžiuose ir bandė sviesti batą į rusų automobilį.

Gerais apsirėngusi moteris, kuri nepasakė pavardės, ėjo pro rūmus (sovietų būstinę) Park av., ir ji pamatė du vyrus išilpančius. "Šešakai", — surėkė, ir vėliau pridėjo: "Ir dabar jūs nužudėt Hammarskjöldą!"

Ji nusiėmė dešinįjį batą ir bandė sviesti jį automobilį, kuriuo sovietų užsienio reikalų ministras Gromyko atvyko į ambasadą. Bet staiga atsirado policininkas ir įtikino ją vėl apsiūti.

Harrimanas Laose apsvaistytas taikos klausimo

VIENTIANE, Laosas. — W. Averill Harriman, prezidento Kennedžio keliaujantis ambasadorius, užvakar atvyko į Vientianę, dvi dienas Rangoone pasitaręs su princu Souvanna Phouma, laosiečių "neutralių" vadu. Harriman atvyko į Laosą apsvaistytas Genevos keturiolikos tautų konferencijos nutarimus laosiečių reikalui ir susipažinti su įvykiais Laose.

● Rusų astronautas Juri Gagarin dalyvavo Kolumbo dienos iškilinėse sekantį mėnesį Genevoje, Italijoje. Tai užvakar pranešė sovietų ambasadorius Kozirev.

● Rytų Vokietijos komunistų vyriausybė užvakar priėmė įstatymo projektą šaukti naujokus į karinę tarnybą, nes nepasisekė surinkti savanorių vyrų.

● Olandijos karalienė Julija vakar paprašė žmonių suvaržyti savo diržus ir mokėti rekordiniam kariniam biudžetui, nes padidėjęs karo pavojus.

TURKŲ MINISTERIŲ KABINETO KRIZĖ IŠSPRĘSTA

ANKARA, Turkija. — Turkų ministerių kabineto krizė vakar baigta, nors pakartį nuverstas premjeras Adnan Menderes ir du pašalinti buvę ministrai.

Užsienio reikalų ministras Sarper atsiėmė savo atsistatydinimą užpraėjusį vakarą ir pranešė dalyvavęs Jungtinių Tautų pilnatinės asamblėjos posėdžiuose New Yorke.

Sarper anksčiau nenorėjęs dalyvauti pilnatinės sesijoje, nes jis buvo prieš pakorimą trijų buvusių turkų vadų.

Sarper, karjeros diplomatas, tarnavo Turkijos delegacijos Jungtinėse Tautose pirmininku Menderes esant premjeru. Jis taipgi buvo patarėjas buvusiam užsienio reikalų ministriui Fatin Zorlu, pakartam kartu su buvusiu finansų ministru Hasan Polatkan dėl nusikaltimų prieš konstituciją.

Šv. Raštas Indonezijoje

JAKARTA, Indonezija. — Indonezijos vyriausybė vieną Dieviškojo Žodžio misijonierių kongregacijos leidykloje užsakė 250,000 egzempliorių Šventojo Rašto. Šis milžiniškas Šventojo Rašto egzempliorių skaičius bus išdalintas Indonezijos katalikams. Kiekviena katalikiška šeima gaus vieną egzempliorių.

Kaip žinome, Indonezijoje yra 82 milijonai gyventojų, iš jų 90 procentų yra mahometonai. Krikščionių Indonezijoje yra tik 4 procentai, katalikų dar mažiau.

Šis Indonezijos vyriausybės žygis rodo jos didelį tolerantiškumą ir net palankumą katalikams. Nors katalikai yra mažumoj, bet valdžia traktuoja juos kaip ir kitų didžiųjų krašte konfesijų tikinčiuosius ir stengiasi suteikti paramą jų dvasinių reikalų aprūpinime.

● Dešimt didžiųjų miestų. Dešimt didžiausių pasaulio miestų yra šie: Tokio (11,360,099 gyventojų), New Yorkas (10,694,633), Londonas (8,222,340), Los Angeles (6,742,696), Chicago (6,220,913), Kalkuta (5,909,000), Paryžius (4,823,252), Fildelfija (4,342,897), Detroitas (3,762,360) ir Kairas (2,993,000).

Britanija išsina iš Kuaito karalijos

Atsina arabų daliniai

BAHRAIN, Kuait. — Britų karinis štabas Bahraine vakar pranešė, kad pirmieji Britanijos kariniai daliniai jau aplėdžia Kuaitą, gi likusieji laipsniškai išsina vėliau, nes toks yra susitarimas su Kuait pareigūnais.

Britų kariniai daliniai buvo pasiųsti į Kuaitą, pradėjus Irakui pretenzijas reikšti į turtingą nafta karaliją. Įvairios arabų valstybės dabar siūnia

Naujas komunistų ginklas

Graso, niekina ir meilina

BERLYNAS. — Komunistai mos 5 val. rytą, keliant tūkstančius berlyniečių iš miego. Vakarų Berlyną.

Palei padalinto miesto cemenčio ir spygliuotų vielų užtvaryje pastatė daug galingų garsiakalbių, atgrežtų link Vakarų Berlyno.

Komunistinė propaganda spaudosi grasinimais, panieka ir meilesniais žodžiais — įmaišant amerikiečių džazo ir vakariečių valso.

Kai kurie garsiakalbiai pasta tyti ant sunkvežimių. Kiti pakabinoti medžiuose ar įrengti pasienio tvoroje.

Garsiakalbius saugo "liaudies" policija ir komunistinės kariuomenės sargybiniai su kulkosvaidžiais ir rankinėmis granatomis.

Komunistai šią laisvą "promogą" Vakarų Berlynui vadina "Rugpjūčio 13 radijas".

Rugpjūčio 13 dieną Rytų vokiečiai komunistai užtrenkė pasienio vartus į Vakarų Berlyną ir sustabdė masinį žmonių bėgimą iš diktatoriaus Walter Ulbrichto komunistinio rojaus.

Palei pasienius

"Rugpjūčio 13 radijas" pradėjo "programą" su keliais garsiakalbiais palei pasienio tvorą. Dabar išplėtė garsiakalbių tinklą palei visus Vakarų Berlyno pasienius.

Programos paprastai pradeda

NAUJAUSIOS ŽINIOS

— Sešioliktą Jungtinių Tautų pilnatinės sesijos vakar atidarė pirmininkas Boland. Posėdis pagerbus tylos minutę žuvusį J. T. generalinį sekretorių Hammarskjöldą, truko dvi minutes. Pilnatinės sesijos bus pradėtos šiandien 9:30 val. rytą (Chicago laiku).

— Vakarų Vokietijos krikščionių demokratų partija vakar kvietė kanclerį Adenauerį sudaryti naują vyriausybę, įtraukiant į ją demokratų partijos atstovus. Laisvųjų demokratų lyderis pareiškė, kad jis neįeis į tą vyriausybę, kuriai vadovaus Adenaueris.

— Amerikietis Robert Fischer, 18 metų, Jugoslavijoje vykstančiame šachmatų turnyre yra užėmęs pirmąją vietą; antroje vietoje yra rusas.

— Tunisijos ambasadorius Slim numatomas sešioliktosios Jungtinių Tautų pilnatinės sesijos pirmininku. Penkioliktosios J. T. pilnatinės sesijos pirmininkas buvo Boland.

— Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Gromyko paprašė 99 tautų pilnatinės asamblėjos įtraukti į darbotvarkę raudonosios Kinijos priėmimą į tarptautinę organizaciją.

— Dvi JAV divizijos — 32 pėstininkų iš Wisconsin ir 49 šarvuotųjų iš Texas — pašauktos į aktyvią karinę tarnybą. Dabar JAV kariuomenė susideda iš 16 divizijų, o jūrų kariuomenės (marinų) yra 3 divizijos.

— Valsts sekretorius Rusk ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Gromyko susitiks rytoj New Yorke tartis Berlyno klausimu.

— Adlai Stevenson vakar pareiškė, jog Jungtinės Amerikos Valstybės yra griežtai priešingos Maskvos planui vietov J. T. generalinio sekretoriaus pastatyti trijų komisiją ("troiką").

Pagerbia Dagą. Jungtinių Tautų sargybinis Cameron Bruce, stovėdamas prie J. T. vėliavos, nuleistos pusiau, pagerbia Dagą Hammarskjöldą, generalinį sekretorių, žuvusį lėktuvo katastrofoje.

SPAUDOS VAJUS

Kardinolo laiškas

CHICAGO. — Kardinolas Albert Meyer, Chicagos arkivyskupas, parašė kunigams, viešuosiems ir pasauliečiams laišką, ragindamas platinti arkivyskupijos laikraštį "The New World". Laiškas turi būti perskaitytas bažnyčiose rugsėjo 24 dieną, paraginant tikinčiuosius spalio 1, 8 ir 15 d.d. užsisakyti savaitraštį.

Ta pačia proga tenka priminti, kad lietuviai užsiprenume ruotų dienraštį "Draugą", kurie dar neturi.

Įsakyta senatoriui Goldwater ilstetis

PHOENIX, Ariz. — Senatorius Barry Goldwater (R., Ariz.) buvo priverstas užvakar nelipti iš lovos, nes yra labai pavargęs dažnai sakdamas prašydamas. Senatoriui Goldwater įsakyta gydytojo ilgai pailsėti. Jo sveikata nėra pavojuje, — pasakė šeima.

Trujillo prašo prižiūrėti balsavimus

CIUDAD TRUJILLO, Dominikonų Respublika. — Gen. Rafael Trujillo, jr., užvakar pareiškė, jog Amerikos Valstybių organizacija bus pakviesta prižiūrėti prezidentinių rinkimų sekančių metų gegužės mėnesį.

KALENDORIUS

Rugsėjo 20 d.: šv. Eustakijus, Tutgirdas, Vilkinė; metų ketvirtis.

Rugsėjo 21 d.: šv. Matas, apaštalas; Vilkinė.

ORAS

Saulė teka 6:35, leidžias 6:54. Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — dalinai apsiniaukę, apie 80 laipsnių, galimas lietus; rytoj — galimas lietus, vėsiu.

Redaguoja: SKTN. P. NEDZINSKAS IR LIUDA CESNAITE
Adresas: P. Nedzinskas, 2532 W. 46 Place, Chicago 32, Ill.

Skautininkų draugovė budi

Jei kas manytų, kad Chicago skautininkų draugovė neįveikia, tas labai apsiriktų. Skautininkės, būdamos organizuotos, renkasi į draugovės sueigas, ruošia paskaitas, pasnėkės ir aptaria aktualius, su skautiška veikla susijusius klausimus. Draugovė visuomet domisi, gyvai seka skautišką gyvenimą ir iš šalies gelbsti skautišką vienetams. Tiesa, yra ir tokių sėsių, kurioms tuo tarpu gyvenimo sąlygos neleidžia daugiau padirbėti ir aktyviai jungtis į skautišką veiklą. Bet jos, vienetų kviečiamos, mielai talkininkauja, kai tik joms sąlygos leidžia.

Ši draugovė, jau šeštus metus energingos skt. Gr. Meiluvienės vadovaujama, visados gyva ir žino, kas Chicago sesių padangėje vyksta. Ji įvertina ir džiaugiasi darbuojančių bitylių nuveiktais darbais. Štai kad ir dabar: pasibaigė stovyklavimosi laikas, grįžo Chicago sesės iš gamtos į dulkėtą miestą.

Skt. draugovė, pagerbdama visų trijų tūntų stovyklų vadovus, už taip didelį ir prasmingą jaunųjų auklėjimo darbą, rugsėjo 10 d. Jaunimo Centre su ruošė jaunų ir mielą subūvimą — sueigą su vaišėmis.

Vyr. sktn. O. Zailskienė sveikinimo žodyje pasidžiaugė, kad stovyklų vadovų tarpe šandien matom tiek daug jaunųjų veidelių. Ji trumpai perdavė savo gražius įspūdžius iš Atlanto Rajono skt. sąsąskrydžio, kur šia vasarą buvo nuškrudius.

Skt. M. Mackevičienė savo pašnekesio „Pažinkime save“ mintis surišo su skaut. veiklos pasisekimais ir nepasisekimais. Be kitko ji sakė: „Jei mes daugiau pažintume save, kreiptume daugiau dėmesio į savo „as“ ugdymą, tada ir kitus labiau suprastume ir atjaustumė. Tada teisingesnis būtų pasiskirtymas darbais“.

Po diskusijų gyvai pasidalinta įspūdžiais iš stovyklų. „Gilės“ parodytas spalvotas filmas. „Juodkrantės“ tūntą atstovavusi sesė R. Kvilytė linksmi, humoristinėje nuotaikoje atvaizdavo kai kuriuos stovyklos epizodus. Sktn. R. Kučiauskienė vaizdžiai papasakojo iš „Merkinės“ stovyklos gyvenimo išskirtinius įvykius.

Kad mūsų vadovams giliai įsimigo stovyklavimo dienos, kurių vis dar į šandien negali užmiršti, rodo į šią sueigą „atgabantos“, sesių rankomis padarytos ir vidury salės „išrinktos“.

tos, miniatiūrinės palapinės su vartais, smūtkeliais, kryžiais, tvorelėmis ir kt.

Skt. Abelkienė, vadovavusi šiai sueigai, draugininkei Gr. Meiluvienei įteikė gėlių puokštelę, išreiškdamą skautininkų dėkingumą už ilgų metų sėkmingą vadovavimą šiai draugovėi. Atsisveikindama draugininkę pažadėjo šia iškeltais mintis — sugestijas realizuoti, nes ši draugovė yra pasiryžusi ir toliau budėti.

Dalyvė

Aplankė stovyklą

Brolijos vadas sktn. E. Vilkas rugsėjo 2—4 d. aplankė At'anto Rajono skautų stovyklą.

RAMOVĖS SUEIGA

Chicago skautininkų-kū Ramovės sueiga įvykis rugsėjo 24 d. 11 val. Jaunimo Centre. Diskusijos apie sąjungos šiu dienų svarbias problemas praves vyr. sktn. K. Palčiauskas, o apie Sesių ir Brolijos padėti, kas liečia santykius su Tarptautiniu Skautų biuru, padarys vyr. sktn. O. Zailskienė ir ps. T. Remekis. Visus skautininkus-kviesiame sueigoje dalyvauti.

Valdyba

LIETUVIŲ SKAUCIŲ SESERIJOS VADIA

L. S. Sesių vyr. skautininkė aplankė skautų stovyklą.

Teko šiai pabendrauti, pasidžiaugti su sesėmis „Aušros Vartų“, „Kernavės“, „Juodkrantės“ ir Atlanto rajono skautų stovyklose.

L. S. Sesių Vadija po vasaros atostogų, rugsėjo 10 d. susirinko posėdyje. Svarbiausios posėdžio dalis, tai jūrų skautų programų patvirtinimas. Jūrų skautų skyriaus Vėdėja pasktn. Dalia Lokušūnaitė su savo talkininkėmis paruošė naujas jūrų skautų programas, pritaikytas šio krašto gyvenimui. Programos paruoštos labai kruopščiai. Apima visus 3 patyrimo laipsnius jauniesniųjų jūrų skautų ir vyresniųjų skautų programą. Taip pat gražiai paruoštos, su brėžiniais jūrų skautų uniformų, ženklų ir jų dėvėjimo reguliavimas. Jūrų skautų skyriaus vedėja numato artimiausiu laiku paruošti konspektus, kad palengvintų vadovams darbą.

Greitu laiku bus išspausdinti ir išsiuntinėti skautų vadovams konspektai III ir II patyrimo laipsnio programų aiškinimas, kuriuos išleis Sesių Vadija. Konspektus paruošė „Kernavės“ tūntas Chicagoje. Jau yra ruošiamas ir I-sis pat. laipsnis. Skautės naudojasi prieš 3 metus pataisytomis programomis. Vyresniosios skautės laukia naujų, kuriomis susirūpinusi Vyr. Sk. skyriaus vedėja pasktn. N. Maskaliūnienė.

Kun. P. Garša pradžiugino posėdžiaujančias vadijos nares, atnešdamas Kat. dvysios vadovų leidžiamą biuletinį. Tai yra puiki medžiaga mūsų sesėms aiškinant religinę programą. Religinė programa padaryta tokiu lanksti, pritaikyta skautiškajam žaidimui jauniesiems ir vėl taip gražiai sukaupia rimčiai vyresniuosius. Vadija yra labai dėkinga dvysios vadovams už tą puikią medžiagą.

Sesė S. S.

POPIETĖ SKAUTISKAI SPAUDAI PAREMTI

Chicago skautininkų Ramovės lapkričio 5 d. Jaunimo Centre rengia popietę. Pelnas skiriamas skautiškai spaudai paremti.

NEW YORKO A. S. DRAUGOVĖ

Akademikų Skautų draugovės New Yorko skyrius savo pirmą po vasaros atostogų sueigą skyrė kandidatų ir tikrųjų narių susipažinimui. Kadangi visos skyriaus narės yra vyr. skautės ar kandidates, ir dauguma priklauso skautų tūnto vadovybei, tad šia proga buvo diskutuojamas klausimas: vyr. skautė ir akademikų veiklos susikryžijimas. Prieta išvados, kad sesės, aktyviai dalyvaudamos tūnto veikloje, atlieka savo skautišką pareigą ir tuo pačiu pasirūpina ASD prieaugliu. Tokiu būdu, priklausančios ASD ir vyr. skautėms, neprašoma jokio konflikto, o tik siekiama skautų organizacijos vienybės.

Kandidatėms buvo paskirtos temos, kurias jos ateinančiose sueigose turės paruošti ir pravesti diskusijas. Skyriui šiuo metu priklauso 11 kandidatų. Jų globėja yra t. n. Daiva Kezėnė, skyriaus pirmininkė yra t. n. Ligija Babarskaitė. Sueigoj buvo diskutuojamas Studentų Skautų s-gos N. Y. skyriaus rengiamas initium semestri, kuris įvyks spalio 7 d., šeštadienį, Festival salėje, New Yorke.

Nutarta uniformuotoms dalyvauti tragiškai žuvusios vyr. skautės Juditos Audėnaitės atsisveikinime, ir jos kapą paruošti gelėmis.

Glenn Steward, iš Springport, Mich., laimėjo arimo rungtynes, kuriose dalyvavo 27 arėjai. Arimo rungtynės įvyko Melrose, Minn.

ZEMAITĖS DRAUGOVĖ

Šį trečiadienį, rugsėjo 20 d., „Aušros Vartų“ tūnto, „Zemaitės“ dr-vės skautės minės tautos šventę per „Margučio“ radiją. Jos suvaidins „Tėvynės išgesio vaizdelį“, išreikštą eilėrašciais ir dainomis. Montaze dalyvauja A. Lesnaiskaitė, Kristina Dudėnaitė, Jūratė Jančytė, Jorūnė Jonikaitė, Birutė Šlaugytė. Montažui vadovauja s. Regina Kučiauskienė.

AUŠROS VARTŲ TUNTE

Ketvirtadienio vakare vėl visos tūnto vadijos narės buvome kartu.

Darbu prieš akis daug, o idėjų dar daugiau.

Tėvai, įsigykite ir duokite savo vaikams paskaityti gausiai ir spalvotai iliustruotą VANDOS FRANKIENOS pasakų knygą

KARALAITĖS GINTARĖS ILGESYS

Be to, šioj knygoj atspausdinta kita pasaka — BALTOJI LELIJA. Viršelį ir iliustracijas piešė S. Mercedes. 48 pusl. Kaina \$1.25. Pinigus su užsakymais siųsti

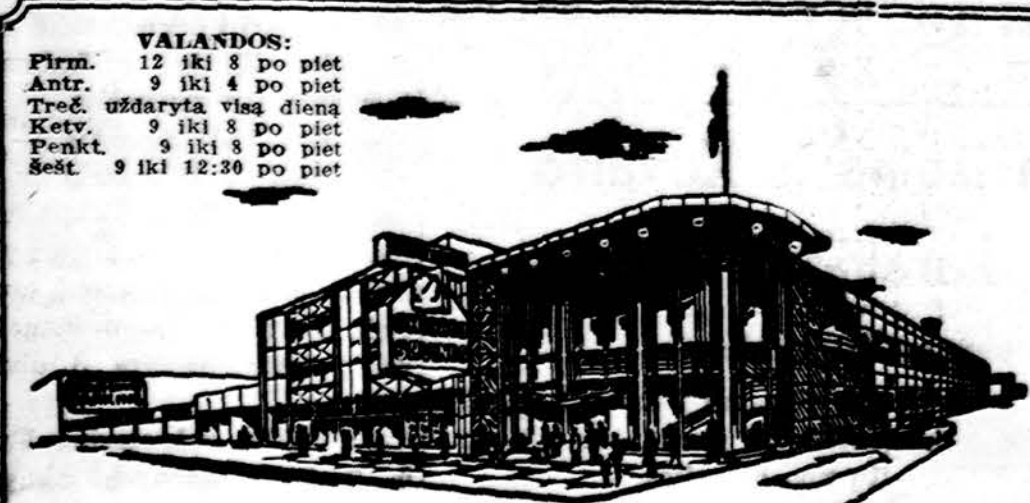
DRAUGAS

4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervedimus iš tolimų ir artimų atstumų.
Tel. RE 7-7083

4 1/2% DIVIDENDŲ
Ant Visų Taupymo Sąskaitų
INDELAIS APDRAUSTI IKI \$10,000.00
Paskolos ant namų nuo vieno iki dviejų procentų — lengvas mėnesinis atmokėjimas
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. CHARLES ZEKUS, Sec'y LA 3-2428
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4:30; Ketvirtadieniai 9 iki 8 v. vak. Trečiadieniai uždaryta.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Avenue Tel. — GROVEHILL 6-7575
Chicago 36, Illinois
JOHN PAKEL, Jr. — President JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

KVIECIAME!
Current Dividends up to 4 1/4%

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prielankiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje.

Taupytojų patogumui: naujaisi įrenginiai, du dideli kiamai automobiliai (vienas įvažiuojamas į Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

Jaukiam sktn. Reginos salionėly svarstė ateinančios žiemos darbus. Gerai, kad draugininkės nėra vienos. Gražus skautininkų būrys visada joms pasirošęs padėti, patarti. Šį mėnesį žadama dar kartą gamtą aplankyti, ruošiamės baliui, ir Kaziuko mugėi. Ji dar toli, bet kartu labai arti.

Maloniam nusteibimui duryse pasirodo Mirgos būrelis. Tūntininkė sktn. J. Bobinienė tūnto vadijos vardu įteikia gražų albumą ateities nuotraukoms, visos linkime daug laimės, o ant stalo tarp pyragėlių tiesia kaklą ilgakojis gandrąs. E. N.

(Nukelta į 7 psl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. LUdlow 8-5500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada.

Prenumerata: Metams 1/4 metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje \$13.00 \$7.00 \$4.00 \$1.75
JAV ir Kanadoj \$11.00 \$6.00 \$3.50 \$1.50

Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiara. Nesuadotų straipsnių nesaujo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniai — 8:30 — 12:00.

Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniai — 8:30 — 12:00.

Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-8867

DR. B. GAIZIONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1—3 ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniai 1—4 p. p.
Trečiadieniai uždaryta

DR. JONAS V. MILERIS

NERVŲ IR SMEGENŲ LIGOS
5430 So. Kedzie Avenue
PAGAL SUSITARIMĄ
Tel. HE 4-1562

Skambinti 2 iki 9 val. popiet kasdien. Išskyrus trečiadienį.

Ofiso HE 4-1414. Rezid. RE 7-8867

DR. A. GARUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL.: kasdien nuo 6-8 val. vak.
Šeštad. nuo 12:30 iki 2:30 val. p. p.
Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Ligonius priima pagal susitarimą

DR. JULIA MONSTAVICIUS

GYDYTOJA CHIRURGE
Vidaus ligos
10743 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Tel. ofiso: PULMAN 5-6766
Namų: BEVERLY 8-3948
Priėm. val.: kasdien 6-9 v. v., šešt. 1-4 v. p. r. c. adienį — uždaryta.

Tel. ofiso VI 2-1484. Rez. RE 7-6818

Ofiso tel. HE 4-7007. Namų rez. tel. PROSPECT 8-9061

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2658 West 43rd Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 2:30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus.

DR. ALBINA PRUNSKIS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
3259 South Halsted Street
Val. kasdien: 3-7 p. p.; šeštad. 2-4 val. Treč. uždaryta.

Ofiso telefonas — Bishop 7-2525

Ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. AL RAKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL.: kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

8444 West 63rd Street

DR. ZIGMAS RUDAITIS

2745 West 69th Street
Spec. ORTHOPEDINES LIGOS
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. v. šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.
Tel. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir pritaiko akinius kėdės skilims ir rėms
4455 S. California Ave. YA 7-7261
Val.: 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Ofiso tel. CLIFFSIDE 4-2886

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. RELIANCE 5-4410
Rez. tel. GROVEHILL 6-0417
Valandos: 1-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Penkt. iki 1-3 p. m.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekviena diena 2-4 tr. 6-8 vak. Trečiadieniai ir sekmadieniai rytuose priima pagal susitarimą. Šeštadieniai nuo 2 val. iki 5 val. vak.

Tel.: RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1-4 val. trečiad. uždaryta.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai 12 iki 4 popiet.

Ofiso tel. LAFAYETTE 3-3210, jei neatsiliepi, šaukite KEDZIE 3-2968

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak. pirm., antr., ketv. 6-9 val. Trečiadieniai tik susitarus.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKU VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. 11 val. ryto — 1 val. p. šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. d. Ofiso tel. RE 7-1168
Res. tel. WALBROOK 5-3765

Ofiso tel. LAFAYETTE 3-3210, jei neatsiliepi, šaukite KEDZIE 3-2968

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HELOCK 6-3545
(OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. V. P. TUMASONIS

2454 West 71st Street
(71st ir So. Campbell Ave.)
Pirma ligonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien. Išskyrus trečiad. ir šeštad. Atostogos iki spalio 1 d.

Ofiso tel. LAFAYETTE 3-3210, jei neatsiliepi, šaukite KEDZIE 3-2968

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai nuo 1-4 val. popiet. Trečiadieniai uždaryta.

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso tel. LAFAYETTE 3-3210, jei neatsiliepi, šaukite KEDZIE 3-2968

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-0650
Res. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. d. 6-7 v.

DR. ONA VASKEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Ofiso tel. CA 6-0257, rez. PR 6-0650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-0650
Res. 6600 So. Artesian Ave.
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. d. 6-7 v.

Ofiso tel. CA 6-0257, rez. PR 6-0650

DR. A. MACIONAS

CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antrad. ir penktad. 8-8 v. v.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad.: 9 v. r. — 2 p. d. Trečiadieniai uždaryta.

Rez. GI 8-0873 Rez. HE 6-1670

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą
Jei neatsiliepi skambinti MI 3-0001

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą
Jei neatsiliepi skambinti MI 3-0001

Perskaite „Draugą“, duokite jį kitiems pasiskaityti.

JUNGTINIŲ TAUTŲ RŪPESČIAI

Jungtinių Tautų asamblėjos šešioliktoji sesija pradeda gedulo ženklu. Šios organizacijos generalinio sekretoriaus žūjimas lėktuve nelaimėje Afrikoje sesijos atidarymo išvakarėse, dar labiau sudrumzdė vakariečių nuotaikas, kurios ir taip jau buvo pusėtinai blogos.

Generalinis sekretorius Dag Hammarskjöldas buvo didelis Jungtinių Tautų autoritetas. Jam buvo žinoma kiekviena smulkmena, kiekviena didesnė ar mažesnė tarptautinė problema. Daugelį tų problemų jisai pats asmeniškai mėgindavo išsiaiškinti. Net ir savo gyvenimą jisai prarado beiškodamas geriausiojo manymo sprendimo ginčą dėl Katangos, nes jo lėktuvas sudužo skrendant pas to krašto prezidentą. Ir už tai ne be reikalo laisvas pasaulis šandien gedi, nes jaučia, kad jo darbas jam buvo labai reikalingas. Nėra jokios abejonės, kad jo vardas bus įrašytas istorijon, kaip didelio kovotojo už pasaulio pastovią taiką ir tam tikslui net savo gyvenimą paaukojusio.

Prieš metus, kaip atsimename, velionis Hammarskjöldas buvo labai pikti komunistų puolamas. Jis norėta pašalinti iš generalinio sekretoriaus vietos, nes nepritardavo jų agresyviems planams. Atsimename Chruščevio labai šlykščias kalbas prieš velionį, atsimename, kaip jisai savo kumščiais daužė Jungtinių Tautų sesijoje stalą, kai Hammarskjöldas dėstė savo darbo planus. Civilizotas pasaulis neužmiršo to grubaus Chruščevio elgesio, kai posėdžio metu jisai savo dėbatų grupę Hammarskjöldui ir Vakarams, kai jisai juo daužė stalą, nesigailėdamas ir pikčiausių žodžių, kurių joks kultūringesnis žmogus viešai nedrįstų naudoti. Tuo savo šlykščiu elgesiu Chruščevas nenužemino generalinio sekretoriaus orumo, bet jį pakėlė, kuo met savo vardą įsi taip žemiau nupuldė, kaip žemiau nupuldėti jau nebegalėjo.

Ir šiemet Sovietai jau buvo pasirengę reikalauti Hammarskjöldo rezignacijos, nors jisai paskutinėje savo kelionėje Afrikoje kazin kodėl buvo palinkęs pataikauti sovietiniam politikai Kongoje. Sakoma, kad kai kurie Jungtinių Tautų asamblėjos atstovai jau buvo pasirengę pastatyti ketelį klau simų ryšių su jo elgesiu ir pareikalauti pasiaiškinimo.

Pernykščią asamblėjos sesiją pradėdant, užot vieno Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus, Chruščevas reikalavo

trijų (trojkos). Vienas jų atstovautų Vakarus, kitas — centrinius kraštus, trečias — komunistinius. Kadangi per tai to nepasiekė, to sieks ir šiemet. Tuo labiau dabar, kuomet Sovietų gyvenimo Hammarskjöldo gyvųjų tarpe nebėra. Aišku, kad daugumas ir šiemet nesutiks su Sovietų reikalavimais. Užtat galima laukti naujų statų daugybei iš sovietinių atstovų pusės.

Vakarų spauda ir diplomatai bei politikai, Hammarskjöldo mirtį skaudžiai pergyveno. Ji laikė drąsiai, nenuilstamą ir pasiaukojusiu kovotoju už pasaulio taikos idealus. Velionis daug dirbo ir tą darbą labai mėgo. Jisai buvo laikomas gabiu ir apsiukriu diplomatu. Jungtinių Tautų tikslams vykdyti jisai daug yra nudirbęs. Tačiau, kad tinkamai įvertintų jo paskutinę taikos misiją, bus reikalinga palaukti kol Kongo padėtis bent kiek išryškės.

Sovietų pavergtosioms tautoms, žinoma, dabar jau yra pervelskutis, kad žuvusis generalinis sekretorius ne vienu atveju stipriai nepasireiškė už jų išlaisvinimą ir, atrodė, neieškojo priemonių jį iškelti tame tarptautiniame forume, kuriam, galima sakyti, jisai vadovavo. Tačiau Azijos ir Afrikos, dažnu atveju, laukinių tautų išlaisvinimui jisai daug sielojosi, pats būdamas sūnus to krašto (Svedijos), kuris yra labai artimas Rusijos pavergtųjų Pabaltijo tautų kaimynas.

Prasidedančioji Jungtinių Tautų asamblėjos sesija yra perkrauta didelėmis ir labai komplikotomis problemomis. Joje visa pilnuma iškilis Berlyno krizės, nusiginklavimo, Azijos ir Afrikos tarpvalstybiinių santykių reikalai, ir eibės kitų klausimų. Mums ir mūsų skaitytojams žymiai palengvins sekti šios sesijos svarbius darbus mūsų nuolatine korespondentė Jungtinėse Tautose p. Salomėja Narkelūnaitė.

Mes nesitikime, kad ir ši JT sesija bent kiek daugiau pažangos padarytų taikos atstatymo atžvilgiu, nes joje dalyvauja tie patys jos darbu trukdytojai komunistai, kuriems Jungtinės Tautos tarnauja kaip labai gera propagandos tribūna. Todėl ir šią organizaciją ne tik kad komunistinė Kinija neturėtų būti įleista, bet ir Sovietų Rusija su visais savo satelitais privalėtų būti iš jos pašalinta. Kas kitas, jei ne jie pasaulio ramybę drumsčia, taikos atstatymą trukdo.

Spaudoje ir gyvenime

Atomas ir Grušo drama

Juozas Grušas Lietuvoje parašė naują dramą „Profesorius Markas Vidinas“. Joje vaizduoja veikėją, kuris kovoja prieš atominės bombas. Drama parašyta dar prieš tą laiką, kai sovietai nebuvo atnaujinę atominio bombų bandymų. Vargšas rašytojas nežinojo, kad Chruščevas galvojo ir vargu ši jo drama bebus tinkama partijai, nes jos veikėjas kalba taip, kaip kalbas pagalius, pradėjus sovietams bandyti atominės bombas. Veiksmas vyksta kokiam nors Amerikos mieste, tyrinujam laboratorijoj, kur prof. Vidinas kalba savo bendradarbiams.

Miršta artimieji

Vidinas sako: „Man keturiadesimt atstovėri epochos. Mačiau naujos atominės bombos gimimą, mačiau įvykius, sukrečiančius iki sielos gėlių. Kartu su kitais atominės bombos kūrėjais išgyvenau abejonę — baime, baia riziką ir baia atsakomybę. Mes džiaugėmės, kad nacių nepasigaminio pirmieji atominio ginklo ir neįsėdėję visą pasaulį osvenimui ir štufo. Bet ar mes taip pat turėjome džiaugtis dėl Hirošimos ir Nagasakio, didžiausios žmonijos istorijoje įvykdytos bėpytės? Ar

Nemiršta, kas neša laisvę. Toliau dramoje kalba Stela. Ji aiškina apie demonstrantus prieš atominio bombų sprogdinimus: „Kodėl aš turu galvoti apie save, kai tiek žmonių, nieko nepaisydami“ (Nukelta 4 pusl.)

Raudonasis Jungtinių Tautų apgūlimas

Kokias viltis puoselėja Sovietai šioje sesijoje?

PRANAS DAILIDĖ

Kad Sovietams rūpi įsigalėti Jungtinėse Tautose, nereikia ir aiškinti. Tik kai ta tarptautinei taikai palaikyti organizacija tvarkosi demokratiniiais pagrindais, raudonieji su savo devyniais balsais ligi šiol turėjo neperdaugiausią įtakos tos organizacijos veikloje. Ir kai ta veikla sudarė nemažą stabdį raudonajam imperializmui, Sovietai buvo linkę Jungtines Tautas išgriauti, arba nors diskredituoti. Tik turėdami Jungtinėse Tautose puikią tribūną savo propagandai ir nepalyginamai geras sąlygas šnipavimo tikslams J. T. sekretariate, Sovietai iš Jungtinių Tautų nepasitraukė, nors nevykdė jų įsakymų ir niekino jų autoritetą.

Tačiau paskutiniu laiku, ryšium su įstojimu į Jungtines Tautas didelio skaičiaus valstybių, susidariusių iš Europos kolonijų Azijoje ir Afrikoje, Sovietai jau nesitenkina pasyviu vaidmeniu, kurį jiems teko ligi šiol toje organizacijoje vaidinti. Jie pereina į puolimą, užsiimdami taip pertvarkyti J. T. organizaciją, kad ji tarnautų bolševizmo tikslams. Tuose savo užsimojimuose Sovietai, žinoma, tikisi pasiremti vadina muoju Azijos-Afrikos bloku, kuris J. T. dabar priskaito jau 45 narius.

Pirmąjį Sovietų puolimą prieš dabartinę J. T. organizaciją vykdė patsai Chruščevas peritoje J. T. sesijoje, siekdamas pašalinti generalinį J. T. sekretorių Hammarskjöldą, ryšium su raudonųjų nepasisekimais Kongo. Tačiau tam savo puolimui Chruščevas nerado laukiamo pritarimo Azijos-Afrikos bloke.

Dabar Sovietai planuoja J. T. apgūlimą su kovos šūkiu prieš kolonializmą.

Mat neutraliųjų konferencija Belgrade daugiausiai apie kolonializmą kalbėjo ir priėmė rezoliuciją, reikalaujančią duoti nepriklausomybę visoms dar užsilikusioms kolonijoms. Tai Sovietai tuojau sumetė, kad čia gera proga įkinkyti neutraliuosius ir raudonąjį vežimą. Sovietų Gromyko tuojau kreipėsi į J. T. su reikalavimu įtraukti kolonializmą klausimą ir rugsėjo 19 d. prasidedančios sesijos darbų tvarką ir tikisi ant to arkluko toli nujoti.

Katangos prez. Tshombe kalba miniai apie Katangos dabartinį stovį ir jos laimėjimus prieš Jungtinių Tautų kariuomenę. (UPI)

ne J. T. organizaciją. Taigi Sovietų planai gali toli siekti, jei ku neutralieji pasiduos ant Sovietų meškerės.

Tačiau kiek tos Sovietų puoselėjamos viltys yra pagrįstos?

I šaukiamą Belgrade neutraliųjų konferenciją iš 45 bloko narių atvyko tik 25. Tai rodo, kad vadinamas Azijos-Afrikos

blokas nėra sucentuotas vietas, o gana maiga politinių interesų mozaika, kurioje reikiama tiek geopolitinių skirtumų, tiek dalyvaujančių bloke grupių vadų asmeninės ambicijos. Dėlto nėra pagrindo manyti, kad visas blokas bašuos su raudonaisiais. To nėra buvę nei praityje.

Antra vertus, reikia laukti, kad šį kartą Vakarai drąsiau kalbės apie raudonąjį kolonializmą. Jeigu praėjusioje J. T. sesijoje Stevensonas leidosi į susitarimą su Sovietais dėl išbraukimo iš J. T. programos tokių klausimų, kaip Vengrijos ir Tibeto, tai dabar, reikia manyti, Sovietams bus plačiau priminti jų grobiai Europoje ir Azijoje ir nuimta nuo jų kaukė, kuria raudonieji siekia prisidengti, keldami klausimą dėl kolonializmo likusių panaikini mo.

Vakarai turi parodyti neutraliesiems tikrą Sovietų veidą. Tik tuo keičiu Vakarai gali sulaukyti naujo puolimo prieš dabarti-

vimo su raudonaisiais J. T. ir apsaugoti J. T. organizaciją, kad nebūtų paversta įrankiu raudonojo imperializmo siekimams.

Kariai yra žmonės. Taikoje — tuo niekas neabejoja, kare — to niekas neatsimena.

—C. Vigil

TARP PASYVIŲ STEBETOJŲ IR DRAUGŲ

AL GIMANTAS

Ir laiku ir vietoje (gal net ir kiek pavėluotai) lietuviškoje propagandinėje kovoje pradėtas naudoti sovietinio kolonializmo argumentas. Tas pabrėžiama sverur pasirodantiuose ir lietuviškąja iniciatyva paruotuose straipsniuose, informacijoje žmonių krašto ištekliai, turtų, medžiagoje, parodose. Antikolonializmas ir kova prieš kolonializmą dabar itin madingi ir milijonams žmonių suprantami šūkiai. Šis šimtmetis, ypač antrasis jo pusė, pasaulio istorijoje tik jau turės likti kaip vienas šviesiausių pavergtų ir išnaudojamų tautų prisikėlimo akimirkų. Čia, žinoma, kartu teks prisiminti ir tą didžiąją gėdą, kada vienoje pasaulio dalyje milijonai gauna, iškovoja, jiems suteikiama laisvė, o kitoje, dešimtyje, pavergtas nesiliauja ir apie bet kokį išsivadavimą jau vis sunkiau pasaulio forume prabilti.

Mums patiems gerai žinant ir suprantant, kad Lietuva yra kritusi kaip viena pirmųjų sovietinio kolonializmo aukų, nebūtų jokio reikalo dar primygtinai kartoti, kad mūsų tauta neabejotinai, nedviprasmiškai ir nepajudinamai stovi su tais, kuriems laisvė ir nepriklausomybė yra paminta, kurių tautinės ir valstybinės aspiracijos prievarta yra užgniauziamos, slopinamos. Ir jei šiandien tą taip aiškų teigimą reikia pabrėžtinai kartoti, priminti, tai tik todėl, kad mūsų spaudoje neretai galima pastebėti balsų, kurie lyg tai ir norėtų užsisototi prispaustųjų tautų engėjus, jei tokie tirtonai yra Vakarų pasaulio pusėje.

Težlunga kolonializmas

Tai yra didi, labai gili ir galingi turėti ryškų pasėkų moralinėje plotnėje, klaida. Klaida, kuri jau leistų daryti prielaidas, kad bent mažiausias užsistojimas kolonialinių jėgų, savaimė išmuša iš po mūsų kojų bene svarbiausią argumentą — juk ir mes esame sovietinio kolonializmo auka! Tas faktas mus jau versta verčia visu 100 nuošimčių solidarizuoti su visais, visais be išimties pavergtaisiais ir visais, kuriems jų pri-

gimtos teisės yra pažeidžiamos, slopinamos. Kolonializmas, koks jis bebūtų, sovietinis, britiškas, prancūziškas belgiškas, portugalishkas, savo esmėje tik papasvetur pasirodantiuose ir lietuviškąja iniciatyva paruotuose straipsniuose, informacijoje žmonių krašto ištekliai, turtų, medžiagoje, parodose. Antikolonializmas ir kova prieš kolonializmą dabar itin madingi ir milijonams žmonių suprantami šūkiai. Šis šimtmetis, ypač antrasis jo pusė, pasaulio istorijoje tik jau turės likti kaip vienas šviesiausių pavergtų ir išnaudojamų tautų prisikėlimo akimirkų. Čia, žinoma, kartu teks prisiminti ir tą didžiąją gėdą, kada vienoje pasaulio dalyje milijonai gauna, iškovoja, jiems suteikiama laisvė, o kitoje, dešimtyje, pavergtas nesiliauja ir apie bet kokį išsivadavimą jau vis sunkiau pasaulio forume prabilti.

Sovietinis klatingumas

Prisipažinkime — mes bijomės, užstodami pavergtuosius, atsistoti vienon pusėn su sovietais. Taip, šiandien jie labai garsūs pavergtųjų (tik ne sovietų užurpuojamų kraštų) teisių gynėjai ir šaukliai. Jų balsas, visi žinome, pernelyg čarizjiškas, netikras, bet pavergtiesiems Afrikos įvairių tautų gyventojams, visvien pageidaujamam. Pagaliau, jiems brangus kiekvienas balsas juos užstoja, juos suprantas, paremias. Būkimė tikri, kad jei ir Lietuvos (Nukelta 5 pusl.)

JUOZAS ŠVAISTAS

ŽIOBRIAI PLAUKIA

ROMANAS

(Tęsinys)

Urbutis vis tiek neištvėrė. Vieną dieną nuėjo į policiją ir parodė laišką. Rašė jo pusbrolis, Disnos dekanas Mačiulskis. Kvietė į savo kleboniją ūkvedžiui. Disna Kuršo vyskupijoje, už Lietuvos sienų. Policija laisvą ranka išrašė Urbučui leidimą išeiti. Čia buvo tartum savanoriškas išstėmimas.

Graudžiai atsisveikino Sidaravičius savo adjutantą, uolų bendradarbį ir bičiulį. Pats nuvežė prie Nemuno ties Jurbarko prieplauka. Ilgai stovėjo ir žiūrėjo, lyg tėvas, išlydėdamas sūnų į rekrutus. Stovėjo ir laukė, kol persikėlė laivelis ir anapus, kol atplaukė garlaivis. Keleiviai susėdo, ir garlaivis sunkiai nupūsavo prieš srovę Kauno link.

Urbučio pareigas netrukus perėmė Jurgis Žemaitaitis. Stengėsi vyrukas — neblogai tarnavo. Vis tik Sidaravičius dažnai pasigėdavo savo Jonelio. Gal daugiau suprātė buvo per keliolika metų, o gal šiltesnis, jautresnis savo siela.

Antanavičiaus vietą užėmė Laurynas Serafimas Kušeliauskas. Oficialiai pasirašydamas visada vartojo abu vardus. Bajoriškuo pažymys. Bajorų vaikams per krikštą būtinai gaudavo du vardus, jeigu ne daugiau. Kiek vardų, tiek porų kūrų būdavo. Sena tradicija. Ir savo apdaru bajorai išsiskirdavo, nors vargingiausiu būtu.

Tų tradicijų kietai prisilaikė Kušeliauskas. Nors nudiržęs, nuspuręs jo surdutas, bet įprastiniu kaimišku švarku nepakeisdavo. Marškiniai ne visada šviežio baltumo ir stangriai išlyginti, bet kartumo, o ne namų drobės, kad ir ploniausios. Pakaklė juodas platus kaspinas, dviem palaidom kilpoms perri-

tas. Mazgo viduryje perlinis poterukas.

Kušeliauskas ir kleboniją atvyko beveik apaštališkai. Turto nedaug — būtiniausi kasdienio gyvenimo dalykai. Didžiausias turtas knygos ir besąlyginis pasiaukojimas. Turėjo gerą rinkinį lenkų klasikų ir religinės literatūros, kuri numatyta versti.

Svarbiausia, ką jis atsigabeno — didelis ryžtas ir dvasios džiaugsmas visą likusį savo gyvenimą ir turta paskirti bendrajam labui. O tas labas tai lietuviškos knygos — naujai rašomos, spausdinamos ir per didelį vargą leidžiamos ir žmones.

Po to nelemto išsiskyrimo su Antanavičium Kušeliauskas stačiai dangaus palaimą pasirodė Sidaravičiui. Iš karto nukėlė jį į padanges naujasai Kušeliausko sumanymas. Be galo originalus ir žavus atrodė. Abudu skrajojo, tartum su sparnais. Abudu dieną naktį vien apie tai svajojo, svarstė.

Kušeliauskas pasiūlė uždėti „Amžinąjį lietuviškos rašilavos banką“. Aiškino taip:

„Visą apšvietimą galima padaryti pusdykiai. Reikia, kad knyginių pinigai niekados nepragaistų, nemažėtų, bet dar augtų. Knygėlės kaina nustatoma tik dvidešimt procentų brangesnė už tikrąją jos vertę. Iš jų penki procentai skiriami pardavėjui, penki pridedami prie kapitalo, už dešimt dalijama knygelių neturtingiesiems.“

„Knyginio banko pradžia aš įnešu du tūkstančius rublių. Nuo to kapitalo reikia skaičiuoti dvidešimt procentų. Metams susidaro keturi šimtai rublių. Jie paskirstomi taip: šimtas rublių spaustuvei, šimtas kapitalui augti, du šimtai dykai dalijamoms knygėlėms. Jei susidėtų tiek pinigų, kad jau būtų galima vien iš palūkanų spausdinti, tai knygelės turėtų eiti dykai.“

Surašė ta prasme aktą, kaip sutartį. Nuvažiavo į Tilžę derėtis su spaustuvininkais. Susitarė su Weyeriu ir Arnoldu. Visą atliko formaliai ir įstatymiškai. Proklamaciją patvirtino Dovas Zauinis, Rokaičių ūkininkas, Martynas Jankus, Bitėnų ūkininkas, August Kalvaitis, Tilžės pirklys, Ernest Weyers, spaustuvės savininkas, Jurgis Didvyžius, savi-

valdybininkas Bartkuose. Jų parašus patvirtino Justizrat ir Notaras. Ta proga buvo atiduotas spausdinti Kušeliausko rankraštis — Raktas į Dangų.

Kušeliauskui viską atlikti padėjo Angrabaitis. Tuo metu jis pastoviai buvo įsikūręs Tilžėje. Kad geriau prisidengtų nuo visokių šnipų ir persekiojimų, pasivadino Paznokeit. Pavardė prūsiška — tinkamas prisitaikymas prie vietos žmonių ir sąlygų.

Angrabaitis gerai pažino visas spaustuves ir jų savininkus. Dirbo kaip raidžių rinkėjas ir lietuviškų spaudinių korektorius. Atliekamomis valandomis prižiūrėdavo Sidaravičiaus leidyklos knygas. Pasirūpindavo ir kitais reikalais, susijusiais su leidiniais. Angrabaitis Tilžėje buvo svarbiausias Sudar-go klebonijos ryšininkas ir tarpininkas.

Iš Lietuvos išvyjo jį piktieji žmonės. Kas juos pakurstė tai padaryti: ar pavydas, ar papirkimas iš policijos pusės? Užkluptas savo ryškiojo ir tardomas, turėjo bėgti, kad išvengtų tolesnio kalinimo ir žiauriojo Sibiro kančių.

Riškykla iš Rėgelių kaimo buvo perkelta į Grynaučius. Knygas rėšo Juozas Dagilaitis. Kad mažiau vienoj vietoj būtų darbininkų ir mašinų, dalį risyklos vėliau perkėlė į Slavikus. Pasislėpė brolių Dobrovolskių daržinė.

Kušeliauskas, padėjęs savo pinigus į „Amžinąjį knygų banką“, grįžo palengvėjusia sąžine ir siela. Pasijuto ramus, kupinas vidujinės šilimos. Jautė, kad didžiausias jo gyvenimo uždavinys ir pareiga atlikti. Džiaugėsi, kad dvasiškai susigimėdavo su daugeliu savojo krašto vyrų ir moterų. Knygėlės bus spausdinamos daugelio skaitomos. Iš jų turės dvasinės palaimos ir peno.

Visą savo energiją nutarė dabar sukaupti prie „šventųjų gyvenimo“. Sąlygos patogios. Jokių daugiau rūpesčių nei blaškymosi. Aplinkuma irgi labai palanki. Čia pat bažnyčia. Kasdien gali nueiti — pasimelsti, pamąstyti.

(Bus daugiau)

TALKA VEIKLOJE IR UŽUOVĖJA NELAIMĖJE

Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoje, 71-73 So. Washington Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

LRKSA PRAVEDA GENERALINĮ VAJŲ

MATAS ZUJUS, Wilkes Barre, Pa.

Deimantinio jubilėjaus proga LRKSA vadovybė paskelbė generalinį naujų narių vajų, kurs prasidėjo rugsėjo 1-ą, užsibaigęs lapkričio 30, 1961.

Kad patrauktų didesnį skaičių organizatorių vajuos darban, šalia reguliarių komisių, kurie gana aukšti, yra skiriamos specialinės daiktinės dovanos. Pavyzdin, bile organizatorių įrašes narį 500 dolerių apdraudai, gaus nustatytų komisių sumą ir daiktinę dovaną — Medi Pac su įvairiomis naudingomis gyduolėmis; prirašęs tūkstančio dolerių apdraudai gaus Griffon Manicure setą \$5.00 vertės; įrašes narį dviejų tūkstančių dolerių apdraudai gaus \$8.00 vertės Griffon Manicure setą, o prirašęs penkių tūkstančių dolerių apdraudai gaus \$20.00 vertės Griffon Manicure setą. Čia svarbu priminti, kad ir nauji nariai (įsirašę) gaus tas pačias daiktines dovanas atsižūrint jų apsidraudimo sumos. Manicure setus galės laimėti vyrai ir moterys įrašę naujų narių.

Prirašinti naujus narius gali kuopų sekretoriai, kiti viršininkai ir bile eiliniai nariai. Už pasidarbavimą kiekvienas iš jų gaus iš centro uždirbtus komissus ir atitinkamas daiktines dovanas.

Tadgi kiekvienas turi gerą progą pasidarbauti organizacijos naudai, užsidirbti komissus ir daiktines dovanas. Pirmiausia prospektų pasidairykite savo šeimoje, savo giminyje ir savo pažįstamų tarpe. Dėl platesnį informacijų ir reikalingų įrašymui blankų kreipkitės į savo kolonijose gyvenančių kuopų finansų sekretorius arba tiesiog į centro įstaigą adresuojant: Lithuanian R. C. Alliance of America, P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa.

Komisai ir daiktinės dovanos bus paskirtos ir išsiųstos centro įstaigai gavus nemažiau kaip už šešis mėnesius duokles už įrašytus narius.

Susivienijimo veikėjai, rėmėjai ir bičiuliai kviečiami pasidarbauti, kad deimantinio jubilėjaus naujų narių vajus būtų kuosekmingesnis. Žinokite, kad prisidedami prie Susivienijimo narystės didinimo prisidedate prie lietuviško fraternalinio darbo sustiprinimo, lietuvių palikimo ir mūsų tautos kultūrinį reikalų remimo.

Darykime taip: turi savo šeimoje kandidatą — prikalbink jį rašyti nariu, nueikit pas kuopos sekretorių, jis padės išpildyti aplikaciją ir kitus formalumus ir už savo žygį jau turit teisės gauti iš centro įstai gos nustatytą atlyginimą. Turi gerą draugą ar pažįstamą — įtrauk jį į Susivienijimą ir gausi atlyginimą. Kiekvienas kandidatas turi išpildyti aplikaciją ir atsakyti į klausimą. Patartina aplikaciją išpildyti rašau, o ne pašeiliu. Kaip greitai kandidatų aplikacijos bus sutvarkytos, jas reikia kuogreičiausiai siųsti centro įstaigai.

Gyvenime pasitaiko, kad Susivienijimo narys veda arba nare išteka už nelietuvių tautybės

Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Vykdomoji Taryba š. m. rugsėjo 11, 12 ir 13 d. buvo suvažiavusi į pumetinį susirinkimą, kuris įvyko centrinėje būstinėje, Wilkes Barre, Pa. Susirinkime, išsklausius valdybos narių raportų, konstatuotas geras organizacijos finansinis stovis. Pasitarta vajuos ir deimantinio jubilėjaus minėjimo reikais. Susirinkimo dalyviai (iš kairės dešinėn stovi): dr. Ch. Kriščiūnas (Christian), gydytojas kvotėjas; teisininkas Thomas Mack, vicepirmininkas; Petras Karasauskas, išdinininkas; Vincas Abramaitis, išdigininkas; Sėdi: Leonardas Simutis, pirmininkas; prel. Jonas Baltusėvičius (Boll), dvasios vadas; Vincas Kvetkus, sekretorius, ir Leokadija Zemaitytė-Donorovich, išdigininkas. Direktorai Albina Poškie ir Antanas Rudis iš šio susirinkimo negalėjo atvykti.

LRKSA CONNECTICUT APSKRITIS PAMINĖJO JUBILEJŲ

Waterbury, Conn. Sekmadienę, rugsėjo 3-čią, LRKSA Conn. apskritis šaukia paminėti Susivienijimo deimantinį jubiliejų. Seimininkų vaidmenį atliko Waterburio 11 ir 91 kuopos, kurių sekretorė Elzbieta Viturienė sumanią atliko publikacijos darbą skelbdama jubiliejinį išvažiavimą "Garso" ir kituose laikraščiuose.

11 val. ryto Waterbury Šv. Juozapo bažnyčioje kun. Walter A. Vičas celebravo iškilmingas Mišias, kurių laiku apie jubiliejų gražiai paaiškino vietinis klebonas kun. A. E. Gradeckas ir paragino parapetčius gausingai dalyvauti išvažiavime.

Per Mišias, kurios buvo atlaikytos mirusių ir gyvų narių intencija, Susivienijimo švietimo Komisijos narys kompozitorius A. J. Aleksis išpildė meninę programą. Solo giedojo choro pirmininkė Marcelė Anderson, kuri sugiedojo "O, Rožančią" ir "Sveika Marij Zvaigždė". Taipgi giedojo vyrų kvartetas, kurį sudarė Kazimieras Seliokas, Jonas Brazauskas, Juozas Muraška ir Mykolas Tonkūnas. Solo dalis taipgi atliko Mrs. Carl Ortlieb, Mrs. Mary Gelbogi, Miss Ceslava Deliniks ir Mrs. Casimira Campe.

Mišioms užsibaigus, komp. A. J. Aleksis vadovaujant vargonais buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Pamaldos padarė gili išpildė dalyvavusieji.

Išvažiavimas ir programa Po pietų Bellevue parke įvyko jubiliejinis išvažiavimas su menine programa. Parke prie ežerėlio yra paviljonas, kurio pirmame aukšte yra įrengtas baras su stalais ir sėdynėmis, o antrame aukšte svetainė programoms.

Publikos suplaukė iš visų Conn. valstybės lietuviškų kolonijų — Susivienijimo narių ir

klases, visi sertifikatai turi pasirinkimo vertes. Įstojimo duoklės nereikia mokėti. Apsidraudžiant iki \$2,000 iki 45 metų amžiaus medikalinė egzaminacija — sveikatos patikrinimas nereikalingas. Centrai gaus pirmasias duokles ir įregistruos, išduodamas sertifikatas ir narys yra apdraustas ir naudojasi visomis teisėmis ir privilegijomis.

Pas dr. Zubricką svečiuose

Pasinaudoję dr. Juozo Zubricko ir jo žmonos gail. sesers Emilijos kvietimu, šią vasarą aplankė Kankakee lietuvių ir apžiūrėjome apylinkes. Kankakee miestas susijungęs su Bradley, Bourbonais priemiesčiais turi per 57,000 gyventojų. Miesto centras turi gana aukštų pastatų ir gražių bažnyčių, kurių Šv. Patriko, Šv. Rožės (statyta 1848 m.), Šv. Marijos apžiūrėjome. Jos leidžia spausdintuvį spausdintus 4 pusl. biuletenius. Teko lankytis ir grožėtis puošniais bažnyčių vitražais. Dievnamiai sekmadieniais pilni besimeldžiančių. Mieste ir apylinkėse gyvena daugiau negu 100 lietuvių, kurie dažnai aplanką Chicago.

Prieš aštuonerius metus dr. J. Zubrickas (b. žinom. Kybartų miesto gydytojas) pradėjo dirbti valstybinėje Kankakee ligoninėje. Čia ilgą laiką, specializuodamasis nervų ligų srityje, dr. Zubrickas įgavo daugiau patirties, ligoninės administracijos įvertintas ir jam pavesta vadovauti kelioms ligoninės skyriams.

Zubrickai netoli ligoninės turi įsigiję gražų namelį su dideliu žemės sklypu; jiedu laisvalaikį prisišodino vaismedžių, įvairiaspalvių rožių ir gėlių. Abudu mėgsta žuvalti, tai ir savo svečius pavežioja po apylinkės upes ir išmokina žvejoti.

Keturi lietuviai gydytojai

Kankakee valstybėje ligoninėje dirba 1,000 tarnautojų. Be dr. J. Zubricko čia dar dirba keli lietuviai gydytojai, būtent, dr. Poškus, plačių ligų konsultantas, dr. E. Misevičius, vienintelis spec. psichiatras, klinikos direktorius, ir dr. Kacanauskienė, neseniai Lietuvoj mirusio kompozitoriaus žmona. Šioj ligoninėj gydyosi apie 4,000 asmenų, kurie patalpinti daugelyje blokų namuose. Ligoninė valdo nuosavą 90 akierių farmą, su 1,000 kiaučių, 500 jau

SVEIKUOSIUS IR LIGONIUS BELANKANT

Reportažas iš Kankakee ir Manteno miestų

Či, turi kelis tūkstančius fažanų (kuriuos išauginus paleidžia), augina kukurūzus ir kt. pašarą. Prie visų darbų be samdomų darbininkų, dirba sveikieji ligoniai. Ligoninės žemės plotas iš šiaurės rytų pusės su sriaunia ir gilia upe (Kankakee River), prie kurios krantų auga dideli medžiai, kur priprakti personalo motorlaiviai. Vieną šventadienį, kai dr. Zubrickas su žmona Emilija nusivėžė mus prie upės kranto motorlaiviu paplaukioti ir pažvejoti, pamatėme prie kranto susėdusių nemažą ligonių ir juos aplankyti atvykusių šeimos artimųjų, kurie šnekučiavosi ir vaišinosi.

Dr. J. Zubrickas ir dr. E. Misevičius aprodė ir paaiškino, kuriuose pastatuose ligoniai pagal ligos laipsnį apgyvendinti. Lengvai sergantieji nervų ligomis arba artriū, gali laisvai vaikščioti po parką, kuris neturi tvorų, tik parko krašte, prie įvažiavimo yra sargybos būstinė ir po parką nuolat važinėja patruliuojantieji sargai. Bet yra ir sunkiai proto ligomis sergančių, kurie laikomi griežto priežiūroje ir užrakinti. Šiaip vasaros saulėtomis dienomis beveik visi ligoniai iš savo palatų išeina į parką. Jų veiduose teko matyti apatiją, depresiją, kažkuo susirūpinimą, atrodė, kad daugelio ligonių širdyse kažkokas kirminas graužia jų sielą iš vidaus.

Ligoninė turi sporto ir poilsio sales, kino teatrą, nuosavą modernišką skalbyklą, kooperatyvą, kavinę, sjuvklą, keletą virtuvių, įvairių amatų dirbtuvių, dvi koplyčias ir kt.

Psichinių ligonių svarbiausias gydymas, — nuolatinis lengvas darbas, bet koks užsiėminimas, rankdarbiai; kai kuriems ligoniams duodamas elektrinis šokas, nemažam skaičiui pritaikoma vandens terapija, gi nuraminimui — trankviliseris, naudojama ir psichoterapija — grupinė ir individuali, kaip gydytojai nustato.

Ligoninė leidžia ligoniams ir tarnautojams 24 psl. multigraduotą laikraštį, jų pačių prirašomą su eilraščiais, pamokymais, juokais ir piešiniais; čia spausdinama ligoninės plati kronika — apie ligonių pasvei-

kimą ir jų paleidimą bei naujai susirgusių atvykimą. Laikraščio vardas "New Horizon".

Manteno valstybinė ligoninė

Į šiaurės rytus nuo Kankakee yra nedidelis miestelis Manteno, prie kurio stovi didelė, pagal didumą antra JAV ir trečia pasauly su 8,000 lovų ligoninė. Ją aptarnauja 1,500 tarnautojų. Ši ligoninė turi kelias dides nuosavas farmas su raguočiais, kiaučiais ir kt. gyvuliais. Ligoninė padalinta į 60 skyrių, pastatai vienas su kitu sujungti tuneliais, kurie naudojami blogam orui esant.

Šioj ligoninėj dirba šie lietuviai gydytojai: dr. Šimoliūnienė, dr. Aviža, dr. Dulskis, dr. Dragūnas, dr. Samušis, dr. Gečas. Čia pat dirba registr. galtinga sesuo Emilija Zubrickienė. Psichinius ligonius gydo tais pačiais moderniais metodais, kaip ir Kankakee valstybinėje ligoninėje — elektriniu šoku, vandens terapija ir kt.

Trūksta gydytojų

Ši ligoninė įsteigta 1928 m. Jon priimami įvairiomis psichinėmis ligomis sergantieji asmenys, jų tarpe yra nemaža sklerozininkų, alkoholikų, šizofrenikų ir kt.

Ligoninė jaučia didelį trūkumą gydytojų, galtingųjų seselių ir žemesnio personalo. Iši vaizduokite, kad tokiam dideliame ligonių skaičiui ligoninė te turi tik 40 gail. seselių. Kas norėtų ten tarnauti, teskreipia

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų
A. VILIMAS
3415 S. Lithuania Ave.
Tel. FEontier 6-1882

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ PAS PRITYRUSIUS MECHANIKUS

TUNE UP 8 CYL. \$ 7.00
TUNE UP 6 CYL. \$ 5.50
AUTOMAT. TRANSMIS. SEALS IDEJIMAS \$30.00
VISU FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABDŽIUS (Refinings) nuo \$14.95 iki \$17.95
TRANSMISIJŲ FERDIBIMAS (OVERHAUL) DARBAS \$50.00
MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, "BODY WORK" IR DAZYMAS

KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENU.

WESTERN AUTO SALES & SERVICE
(LIETUVIŲ ĮMONE)

4318 South Western Avenue
Telefonas — LAfayette 3-1790

KVIECIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%
NESA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario mėn. 1 d., 1960 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.
PRIMAD. IR KETV. 9 v. r. iki 8 p. p.
ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. p.
SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

VALANDOS:

Buvęs Turkijos prez. Bayar (viršus) ir min. pirm. Menderes pasmerkti mirti ir jiems bausmė įvykdyta. Jie buvo kaltinami konstitucijos nesilaikymo ir buvo prieš metus sukalėliu nuversti. (UPI)

skrities susirinkimas. Visų kuopų valdybos arba jų paskirtieji atstovai prašomi atvykti į šį pasitarimą, kuriame bus palies ti tiek apskrities, tiek kuopų, tiek visos mūsų organizacijos reikalai.

Kviečia Apskritis Valdyba

LRKSA VEIKĖJŲ PASITARIMAS

Rugsėjo 22 d. 7:30 val. vakare, Lietuvos Vyčių salėje, įvyksta Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Chicago ap-

P. Janulis

WESTWOOD LIQUORS

2441 West 69th St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5951

*** BISQUIT arba OTARD 3 žvaigždžių Prancūzijos konjakas 4/5 \$4.98

VALLOE CHERRY, Danijos vynas, 4/5 \$1.75

KING ALBERT XII, Belgijos 12 m. senumo degtinė (close out) 4/5, buvo \$5.94, dabar tik .. \$4.20

LACRIMA CHRISTI, Malagos vynas, 1949 m. 13.5 proof 4/5 \$2.79

REINO — Vokiet. vynai 2-ju rūšių, 4/5 \$1.15

PILSNER URQUELL — Čekoslovakijos alus, dėžė 24 butelių \$8.45

IMPORTUOTAS IS VOKIETIJOS SCHULTHEISS ALUS, dėžė 24 butelių — galutinis išpardavimas \$5.69

VOKIETIJOS BRANDY, 10 m. senumo \$4.55

WURZBURGER HOFBRAU — Vokietijos alus, 24 butelių dėžė \$7.93

Prie čia pažymėtų kainų takslai priskaitomi atskirai. Šiamė skelbime yra išvardinta tik maža dalis gerimų. Krautuvėje gaminių Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Vokietijos ir kitų kraštų vynai ir kiti gerimai.

Turime vyno net 100 metų senumo. Užsakant didesni kiekiai esantys atlygiai.

ATLANTO CHARTOS DVIDEŠIMTMETIS

DR. V. LITAS

Britų karo laivas "Prince of Wales", 1941 metais gruodžio mėnesio 10 dieną prie Singapūro japonų torpedos nuleistas į vandenyno dugną, vis dėlto pasilikę gyvas kaip istorinis prisiminimas: 1941 metais rugpjūčio mėnesio 10 dieną ant laivo denio įvyko pamaldos, kuriose dalyvavo Amerikos prezidentas Franklin Delano Rooseveltas, ministras pirmininkas Winston Spencer Churchillis, daug Amerikos ir Didžiosios Britanijos generolų ir šiaip karininkų, jūrininkų ir sausumos kareivių. Veiksmo vieta — Šiaurės Atlantas. Pamaldos vyko prie karo laivo artilerijos pabūklų. Po to buvo sugiedotas angli choras, kurį parinko pats Churchillis. Choralas prasidėjo žodžiais: "Onward Christian Soldiers".

Prezidentas Rooseveltas, tuo laiku neutralios valstybės galva, buvo atvykęs sunkiu kreiseriu "Augusta". Churchillis atvyko taip pat pačiu didžiausiu Didžiosios Britanijos karo laivu.

Prezidento ir Ministerio pirmininko pasikabėjimai vyko 1941 metais rugpjūčio mėnesio 9–12 dienomis. Pasikabėjimų tema — Hitlerio nugalėjimas. Hitlerio divizijos tada sekmingai kovėsi Sovietų Rusijoje: tarybinė armija nešėsi Uralo link. Hitleris tada neturėjo intereso įsitraukti į karą su Amerika. Rooseveltas įsitikinimas šitaip atrodė: Amerika turi stoti į karą prieš Japoniją ir Vokietiją. Rooseveltas ir Churchillis pasikabėjimai lietė bendrą karo tikslų suformulavimą.

Chartos gimtadienis

1941 metais rugpjūčio mėnesio 11 dieną gimė "Atlanto Charta" (paskelbta trim dienomis vėliau). Charta pasisako už protinę ir žmonišką elgesį su nugalėtu priešu.

Atlanto Charta užtikrina: Amerika ir Didžioji Britanija, laimėjusios karą, atsisako teritorinių ir kitokių "padidininčių". Charta pasisako prieš teritorijų keitimą per prievartą. Teritoriniai keitimai negali būti daromi prieš gyventojų valią. Kiekviena tauta turi teisę pasi-

rinkti valdžios formą. Atlanto Charta garantavo pasaulio prekybos laisvę, teisingą žaliavų paskirstymą ir laivų judėjimo laisvę visais pasaulio vandenynais.

Chartos pažadai

Atlanto Charta davė šitokių pažadų: po "nacių tironijos žlugimo" visoms tautoms laisvė ir taika, laisvė nuo baimės ir skurdo. Tam tikslui busi kuriamos Jungtinės Tautos. Tarp Atlanto Chartos ir Amerikos Prezidento Wilsono "14 Punktų", paskelbtų 1918 metais, yra didelis panašumas: tautų apsisprendimo laisvė, laisvė naudotis jūromis, kūrmas pasaulinės organizacijos (Tautų Sąjunga). Wilsonas po kurio laiko nusivylė ir pasitraukė. Didžiosios Europos valstybės nė nemanė remti Wilsono "Punktus".

1941 metais rugsėjo mėnesį Atlanto Chartą pasirašė 15 valstybių. Tada Atlanto Chartą pasirašė ir Sovietų Sąjunga. Tai buvo vilko įleidimas į avių tvertą. Sovietų Sąjunga po Atlanto Chartos pasirašymo 1945 metais pagrobė Baltijos kraštus ir visą Vidurio Europą.

1941 metais rugpjūčio mėnesio 10 d. pamaldos ant karo laivo pasibaigė himnu iš angli pilietinio karo: "O Dieve, mūsų visų laikų prieglauda". Himno garsai nuskambėjo ir Atlanto Charta išnyko. Po to sekė Teheranas, Jalta ir Potsdamas. Atlanto Charta tapo sumindžio ta. Po karo nė Amerika, nė Anglija Atlanto Chartos nepripažino. Paveržtos tautos piktai šypsosi iš Atlanto Chartos punktu.

Daug žmonių vokiečių užimtuose kraštuose, paskatinti Atlanto Chartos žadėjimų, įsijungė į kovą, slapta kovą — po grindų, prieš vokiečių okupacinę valdžią. Daug šitų idealistų paguldė galvas arba papildė vokiečių koncentracijos lagerius. Atlanto Charta pasirodė tik šiam tikra propagandinė kovos priemonė prieš vokiečius. Skelbti ir nevykdyti yra didelė apgavystė ir suvedžiojimas. Nuo to praėjo 20 metų.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

Prašau Draugo redaktorių atsiųsti klaidas, įterpusias Liudos Germanienės straipsnyje "Pasakojau legendą apie gintaro rūmus". Jame teigiama, kad Tarptautinė parodoje Lietuvių skyriuje buvo vienos organizacijos platinami be leidimo iš parodos rengėjų lapeliai ir jie buvo brūkiami mūsų parodoje budėjusioms mergaitėms. Norime patikslinti, kad:

1. Tiems lapeliams platinti buvo gautas leidimas iš trijų asmenų: iš Lietuvos konsulo Chicagoje dr. P. Dauzvardžio, iš ALIAS pirm. ir Lietuvių skyriaus Tarptautinėje parodoje rengimo komisijos direktoriaus arch. Bronės Lukšaitės ir iš Jaunimo Centro Studentų Ansamblio vadovės Izoldos Brazdienės.

2. Lapeliai nebuvo brūkiami budėjusioms mergaitėms, bet padėti ant parodoje buvusios tvorėlės laisvam žmonių pasiėmimui.

3. Jie nepriekariau parodos dvasiai, nes tai buvo vėliausio laiko lietuvių puošmena Amerikai — visapusiškos sveikatos gvildienas — tik tokie būdai, o ne be faktais pasiryžėliais tapti, mes galėsim tokias gražias parodas surengti ir ateityje.

4. Tai buvo pilna to žodžio prasme pedagogiški lapeliai, kalbą apie pilnutinį žmogaus auklėjimą, pasiremiant naujausiu pedagogikos, medicinos ir vaiko psichologijos mokslo žodžiu. Lapelius pasiskaitė amerikiečiai pedagogai žavėjos lietuvių dirbamu darbu — "You are doing a wonderful job" kalbėdami ir jau keli atsuntė čekius Lietuvių Vaikų Namelių statybai pažymėdami, kad tai priedas prie

Is San Francisco grupę asmenų pasirengusi keliauti į Maskvą. Jie neša plakatus, kuriuose rusiškai įrašyti šūkiai už taiką. (UPI)

CHRUŠČEVO ASMENYBĖS KULTAS UGDOMAS IR PER VILNIAUS "TIESĄ"

Laikas nuo laiko Lietuvos partinis varovas, kom. partijos centras k-to pirmasis sekretorius A. Sniečkus Maskvos "Pravdoje" pasigiria apie Lietuvos vykdomą partinį darbą. Rugpjūčio 19 d. laidoje Sniečkus, kaip ir pridera paskirų respublikų vadovams, turėjo išskirti paskelbtos programos projekto "didžiulius uždavinius", pasidžiaugė kom. partijos centro su Chruščevu priešaky "svarbiomis priemonėmis" demokratijai plėsti.

Jei, girdi, Lietuvos pramonės produkcija per pastaruosius trejus metus padidėjo 44% (vietoje užplanuotą 24%), jei per penkeris metus mėsos gamyba Lietuvoje pakilo 55%, o pieno gamyba 75%, tai šitai įvykė vien Maskvos rūpesčių dėka. Kitas dalykas, kad Lietuvos partiniai ir valdžios žmonės (aišku, su Sniečkumi priešaky) pastaruoju metu, skelbdami nutarimą po nutarimo kaip tik nusiskundžia atsilikimu tiek pieno gamyboje, tiek derliaus valymus vykdam.

Partija ir Lietuvoje susirūpinusi stiprinti demokratini pradą kolchozuose, nes tai kelia žemės ūkio gamybą (jau pakelti, kiek žinoma, vis griežčiau panaudojamas partinis botagas, įvairaus plauko varovai — E). Vis dėlto ir "Pravdos" skaitytojai iš Sniečkaus galėjo patirti, kad toji kolchozinė demokratija taip sklandžiai nesiduoda įvesti. Girdi, įvairiuose kolchozuose retai šaukiami susirinkimai, svarbūs klausimai sprendžiami nedalyvaujant kolchozininkams (jau kitas klausimas, ar partiniai varovai su kolchozų pirmininkais skaitosi su tais kolchozininkų susirinkimais, jų pagėdavimais — ar tai demokratija? — E). Be šios "demokratijos" Sniečkus šaukia ir politinio darbo stiprinimo kolchozuose, o jei tai atliekama silpnai, jau pasirodo bolševikinis baubas — pasireiškusios kolchozininkų tarpe "privatizacinės tendencijos, piktnaudžiavimai, kitaip tariant, žmonės pradeda ilgėtis nekolchozinio gyvenimo (o kada jie to gyvenimo netroško? — E).

Pagal įprastinį stilių Sniečkus turėjo pripažinti, kad bolševikai kiekvienam visuomenės nariui "garantuoja tikrą laisvę", tuo tarpu Vakaruose, ir pasak Sniečkaus, ypatingai JAV-se stiprėjanti politinė saivalė, fašistinės tendencijos, persekiojami "pažangūs" veikėjai".

Savo straipsnyje Sniečkus pasidžiaugė, kad partija įveikusi asmenybės kulto padarinius ir tas kultas buvęs svetimas "tarybinės santvarkos esmei". Tačiau ar yra pagrindo Sniečkui jau teigti apie kulto nugalėjimą, kai Chruščevas ne kartą išliaušeintas tame pačiame Sniečkaus straipsnyje? Ar Chruščevo asmenybės kultas jau įveiktas Lietuvoje, matyti iš partijos organo "Tiesos" (159 nr.). Po asmenybės kultui iškelti sukurto filmo "Mūsų Nikita Sergejevičius" premjeros Vilniuje, šio filmo vertintojas Juozas Macievičius tiesiog klasišką būdą štai ką paskelbė apie Chruščevą:

"Štai jis — paprasto ir atviro veido žmogus, kuriame mes atpažįstame be galo brangius žmogaus bruožus, žmogaus, kurio vardą su pagarba taria milijonai paprastų

"Admiration of the work you are doing".

Nors minėtame straipsnyje nebuvo jokia organizacija įvardinta, bet skaitančioji lietuvių visuomenė žino, nes buvo šiame dienraštyje paskelbta organizacijos vardu, kuri minėtoji parodoje minėtus pedagogiškus lapelius platino.

Lapelių platintojų ir leidimus išgavusiųjų vardu

K. Katkevičienė

kad Jūs esate toks, koks esate — paprastas žmogus, užsigrūdinęs komunistas ir ištikimas leninietis. Ačiū Jums."

Kitoje vietoje tas pats J. Macievičius pasitebėjo, kad, girdi, reikia "ištaisyti asmenybės kulto pasekmes". Tai jau bandė Chruščevas, 1956 m. dėl asmenybės kulto puolęs Staliną ir dabar belieka klausiti — kas dėl to kulto kėlimo puls Nikitą Sergejevičių? (E.)

Liturgija yra krikščionių gyvenimo mokykla

MANILA, FILIPINAI — Vietos vyskupas pradėjo organizuoti labai plačią akciją už liturginio šv. mišių klausimo būdo įvedimą tarp tikinčiųjų.

Liturgija yra krikščionių gyvenimo mokykla, kurioje galima papildyti visas žinias, kurių dabar neteikia mokykla ar kitos įstaigos. Visi tikintieji privalo kaupti didžiausią atidumą ir jaunimo aktyvų dalyvavimą šv. mišių aukoje, išmokstant jas suprasti ir aktyviai prisidėti malda, skaitymu ar giedojimu.

Remkir dien. "Drauga"

A. + A. MARIJONA VAITUKAITIS (GELDUTYTĖ)

Gyveno 3358 South Halsted Street

Mirė rugs. 17 d. 1961, 4:30 val. p. p. Gimė Lietuvoje; kilo iš Panevėžio apskr., Kupiškio parap., Naivų kaimo.

Pasiliko dideliamė nulūdime sūnus Pranciškus, švogėris Antanas Selemas, sesers dukrė Rose Lukis, jos vyras Jonas, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklaušė Maldos Apaštalinimo Draugijai ir šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų Draug. II skyr.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 S. Lituania Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugs. 21 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdės SŪNUS

Laidot. direkt. Antanas M. Phillips. Tel. Yards 7-3401

A. + A. EVA ZENKUS

Gyveno 2217 W. 23rd Street

Mirė rugsėjo 18 d., 1961, 11 val. ryto, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje; kilo iš Mariampolės apskr., Gudelių parap., Kalnių kaimo. Amerikoje išgyveno 48 m.

Pasiliko dideliamė nulūdime vyras Thomas, 2 sūnūs: William Vaitkūnas, marti Martha ir Joseph, sesuo Anna Lewis, sesers dukrė Margaret Lewis, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko brolis Motiejus Brusokas su šeima.

Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 22 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nulūdės: Vyras, sūnūs ir marti Laidotuvių direkt. Steponas Lackawicz, Tel. VI 7-6672

Buvusiai Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdybos narei Daivai Audėnaitei ir jos tėveliams gilioje skausmo valandoje, tragiškai žuvus

A. + A.

JUDITAI AUDĖNAITEI, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Liet. Stud. Sąj. Centro Valdyba

Buvusiam VLIK'o nariui ir VLIK'o Vykdomosios Tarybos Pirmininkui

A. + A.

KAROLIUI ŽALKAUSKUI mirus, jo žmonai Kotrynai Žalkauskienei, visiems giminiams, artimiesiems ir draugams reiškia gilią užuojautą ir liūdi kartu

VLIK'o Prezidiumas

A. + A.

JUDITAI AUDĖNAITEI

tragiškai žuvus, velionės tėvelius ir sesutę Daivą, didžio skausmo ištiktus, giliai užjaučiame ir drauge liūdime.

A. Škudžinskas ir šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1961 m. rugsėjo mėn. 20 d.

GUZAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvų ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GĖLININKAS

Paruošia gėles iš savo šildadaržių vestuvėms, krikštynoms ir kitoms iškilmėms. Parūpina gėles ne tik laidotuvėms, bet ir gėles sodinti ir puošti kapus Jūsų artimųjų.

3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus

Tėvas ir sūnus

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. Grovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. Townhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKIAVIMAS VIETA

REpubl 7-3400

REpubl 7-3601

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON'S SAVININKO

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — Cedarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

Laidotuvių Direktoriai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVE.

Tel. Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIŲ

659 WEST 18th STREET

Tel. SEeley 3-5711

POVILAS J. RIDIKAS

8354 S. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. OOmmodore 4-2222

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANIA AVE.

Tel. Yards 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpubl 7-1213

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

VAKCE FUNERAL HOME

1424 S. 50th AVENUE

Tel. OL 2-5245 arba TO 3-9687

Perskaite dien. "Drauga". duokite ji kitiems

APLINK MUS

× Solistas Jonas Vaznelis pereitą sekmadienį buvo pakviestas giedoti atnaujintos ir išdekoruotos bažnyčios atidaryme Tiskilwa, Ill., kur prieš metus klebonu buvo paskirtas kun. dr. Kaz. Ruibys. Bažnyčia buvo pilna žmonių, dalyvaujant net miesto merui nekatalikui. Žmonės mūsų solistu buvo giliai sužavėti. Tai buvo gražus dviejų lietuvių geresniam Lietuvos vardo pažinimui įnašas. Sol. J. Vaznelis rugsėjo 10 d. davė puikų koncertą Los Angeles lietuviams, kurių atsiliepimai apie solo dainas taip pat labai puikius.

× Lietuvos Gailestingųjų Serų sąjunga spalio 14 d. Western Ballroom salėje rengia savo metinį koncertą - balį.

× Alfonsas Vambutas, Draugo bendradarbis, po operacijos guli šv. Kryžiaus ligoninėje, 330 kambary.

× Eleonora Matukienė nelaimingai susilaužė koją. Dr. J. Meškauskas prižiūrima, gydosi namuose.

× Dr. Aleksas ir Aldona Zotovai prieš kurį laiką iš Clevelando, Ohio, persikėlė į Chicago. Dr. Zotovas dirba kaip rezidentas Cook County ligoninėje, o jo žmona dirba Chicago universiteto laboratorijoje.

× Prel. M. Krupavičius naujajai klišių mašinai apmokėti paaukojo \$10.00. Administracija reiskia nuosirdžią padėką.

Solistė Laimutė Biliušienė, kuri išpildys programą Lietuvos sukilimo 20-ties metų sukakties minėjime spalio 1 d.

× Prof. muz. Juozas Zilevičius prabuvęs Chicagoje lygiai tris mėnesius, peritą šeštadienį išvažiavo į Clevelandą, kur numatęs praleisti tris savaites. Apisitojo pas muz. Alf. Mikulskį. Aplankys Greičių šeimą, muz. Armoną ir kt., parinkdamas medžiagą muzikologijos archyviui. Iš čia vyks į Pensylvanijos valstybę ir vėliau į namus — Elizabethą, N. J.

Muzikologijos archyvas smarkiai padaugėjo. Savo archyvus įteikė Nora Gugienė, operos solistė E. Kardelienė, Dainavos ansamblio, Vyrų choras ir kiti. Be to, paminėtinas ir a. a. muz. A. Pocius archyvas, kurį įteikė jo žmona Ona Pocienė. Įteikė daug retų nuotraukų, kaip prel. M. Krupavičiaus (kaip jis buvo žemės ūkio ministeris), rašyt. S. Čiurlionienės, Ludo Girono ir kiti, visi su autografais, dedikuotais Onai Pocienei. Be to, įteikė ir savo portretą, kurį piešė dail. Jonas Šileika.

× šv. Kazimiero Seserų Rėmėjų 2 sk. piknikas gražiai pavyko. Iš viso gauta pelno 287.48 dol. Skyrius dėkingas visiems, kurie parėmė darbą ar auka jų pikniką.

× Prel. P. Ragažinskas, gyvenąs Sao Paulo, Brazilijoje, lan kosį Amerikoje. Chicagoje viesės dar savaitę. Pirmadienį svečias, apsilankė ir Drauge. Prel. Ragažinskas Brazilijoje yra vienas lietuviškojo darbo judintojų, veiklus visuomenininkas ir kultūrininkas.

× Kazys Valeika, Gary, Ind., LB East Chicago apylinkės pirmininkas, jau suorganizavo Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti vietos komiteto skyrių. To vieneto valdybą sudaro pirm. K. Valeika, nariai — J. Paukštis, V. Makiejus, P. Bingelis ir Pacevičienė. Panašių skyrių organizavimo reikalu Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti centrinio komiteto valdybė padarė specialų nutarimą, kuris bus atskirai paskelbtas spaudoje. Pavieniai lietuviai ir organizacijos bus kviečiamos organizuoti šiai rezoliucijai remti skyrius - klubus (Americans for Kuchel — Lipscomb Resolution Clubs). Tokie klubai bus organizuojami lietuvių, latvių, estų ir amerikiečių tarpe.

× LRKSA 33-čia kuopa praėjusio sekmadienio atnaujino mėnesinį nutarimą paminėti susivienijimo deimantinį jubiliejų. Ta proga įvyks iškilmingos pamaldos Visų Šventųjų parapijoje, bažnyčioje, o po pamaldų parapijoje paminėjimo akto. Mėnesinio reikalais rūpinasi 33-čios kuopos valdyba.

× Vladas Išganaitis, po sunkios operacijos išgijęs dvi savaites ligoninėje, gydosi namuose, 4429 So. Rockwell Str. Tel. FR 6-2625.

× W. Turulis, gyvenąs Richmond Hill, N. Y., lankosi Chicagoje. Apisitojo pas pusės seserę. Turulis lydimas Jono Genio lankėsi ir Drauge, kur turėjo progos susipažinti su spausdintuvės darbu. W. Turulis padėjo išleisti kun. Angelačio knygą "Išlikom gyvi".

× Šiandien, trečiadienį, 7:30 v. v., įvyksta svarbus Tėvų Marijonų Rėmėjų susirinkimas. Visi, kurie remia t. marijonų darbą yra kviečiami atvykti į vienuolyno salę prie Draugo. Apskrities metiniame bankete bus pagerbti trys t. marijonai, kurie šiais metais mini savo kunigystės sidabrinį jubiliejų: kun. V. Bagdanavičius, kun. V. Andriuska, ir kun. K. Vengras. × Šv. Antano parapijos Cicerio, Ill., aukštiniam jubilėjui sparciai ruošiamasi. Jubilėjaniam banketui platinami pakvietimai. Visi kviečiami juos įsigyti iš anksto, nes prie įėjimo bilietai nebus gaunami.

A. a. Kazį Pakštą minint

Rugsėjo 11 d. — mirties metinės. Tą dieną mintimis ir gauduliu vėlionį paminėjo jo brangūs draugai, bendraminčiai, pažįstami... per suruoštas akademijas, per spaudą, per atnaujamą šv. mišias.

Cia sudedu giliausios pagarbos ir padėkos žodžius kun. Antanui Cėponiui, Miami, kuris aukojosi giedotinas šv. mišias už Kazio sielą, atsisakydamas atlyginimo. Jo paties suorganizuota, maloni staigmena: kai bažnyčia suėjo, lyg angelų, mergelių - auklėtinių išrikuotos poros. Jaudina mane, kai pagalvojau, kad kun. Antanas tą rytmetį ankščiau atsikėlęs ir nukeliavęs į Hollywoodą, parsivežė savo mylimą motutę į mirties pamales.

Tuo pačiu laiku meldėsi ligonis — Kaziaus draugas — kun. Kazėnas Pittsburghe, kuris rašo: "Negaliu sau įsivaizduoti, kad Kazio jau nebėra, vis manau, kad jis atvažiuos..."

Kun. Simonas Barčaitis tolimame Meksikos pasienyje tą dieną meldėsi, taip pat kun. Stasius Būdavas North Palm

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Frank Vaskas, Newark, N. J., Lietuvos Vyčių veikėjas, įsijungdamas į Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti komitetą (Americans for Kuchel — Lipscomb Resolution), rašo, kad reikia visiems vieningai stumti šį vežimą.

— Aleksandras Dabys, Los Angeles, Calif., Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti darbo komiteto narys, palaikys nuolatinių ryšių su susiorganizuotais tai rezoliucijai remti skyriais visame krašte. Keletas ar keliolika lietuvių, remiančių rezoliucijos reikalą, gali susiorganizuoti į vieną klubą, išsiskindami to vieneto pirmininką ir sekretorių. Visais tokių klubų (Americans for Kuchel — Lipscomb Resolution Clubs) reikalais rašyti: Mr. Aleksandras Dabys, 3517 Crestmont Ave., Los Angeles 26, Calif.

— Danguolė Bartkuvienė, Beverly Shores, Ind., Eugenijaus Bartkaus žmona, po prieš kiek laiką turėtos automobilio katastrofos, vis dar negaluoja. Iš ligoninės, kurioje ji išbuvo 5 savaites, jau yra sugrįžusi. Anot Eugenijaus, dar užtruktų kurį laiką, kol Danguolė atgausianti pilną sveikatą. Danguolė Pulkaunaitė - Bartkuvienė labai puikiai pažįstama ypač Los Angeles lietuvių. Prieš ištėkėdama ir gyvendama Los Angeles mieste, ji nepaprastai aktyviai reikišė ten lietuviškoje veikloje. Be abejo, visi jos pažįstami Los Angeles mieste linki Danguolei greitai pasveikimo. Eugenijaus ir Danguolės Bartkų namų adresas yra šis: P. O. Box 286, Beverly Shores, Indiana.

— Latviai ir estai iš viso krašto įsijungia į Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti komitetą. Žymesnieji latvių ir estų veikėjai iš Kalifornijos įsijungė į svarbesnes Americans for Kuchel — Lipscomb Resolution komiteto komisijas.

— Juozas Vitėnas, Washington, D. C., buv. "Žiburių" ir "Lietuvių Dienų" vyr. redaktorius, rašo Kuchel — Lipscomb rezoliucijai remti komiteto valdybei: "...Labai seku jūsų veiklą ir stebiuos, kad visi tiek parodote energijos šiais lietuvių apsnūdimo laikais... Sėkmes komiteto darbui..." J. Vitėnas šiuo metu dirba "Voice of America" lietuvių skyriuje.

VOKIETIJOJE

— Vasario 16-sios gimnazijos atsilankė iš Australijos atvykęs į Vokietiją N. Skrolis su žmona ir dukrele. Atvyko specialiai pamatyti gimnaziją ir jos reikalams. Paaukojo 50 DM. Kiek vėliau gimnaziją aplankė stud. Alg. Rimas, karinę prievolę atliekantis amerikiečių kariuomenėje Mašulis, kurio tėvas yra vieno Gimnazijos būrelio vadovas Chicagoje. Paskiau šiai atsilankė jauna Dirvonio porelė. Dirvonienė - Kuklerytė yra buvusi Vasario 16-sios gim

Beach, Fla., ir turbūt, dar ir dar kiti, kurių aš nežinojau. Visiems gerbiameiems kunigams, šv. mišias atnaušavusiems ir visiems į pamaldas atsilankiusiems nuolankiai ir nužemintai visa širdimi dėkoju; taip pat šių metinių progą mane našlę savo užjautą prisiminusiems, dėkoju. Ir Lietuvos Vyčių 48-tajai Konvencijai (Knights of Lithuania), susirinkusiai Clevelande, Ohio, Carter Hotel, kuri draug su užuojauta rašo, jog pagerbė vėlionį ir jį prisiminė maldos, prašydami, kad Dievas būtų maloningas jo siekiamajam.

Janina Pakštienė

nazijos mokinė iš Diepholzo laikų. Ji vadovavo vienam gimnazijos rėmėjų būreliui Chicagoje, kuriam dabar vadovauja jos motina. Taip pat ir Dirvonio motina yra vieno būrelio vadovė.

Jaunoji porelė pateko į PLB Vokietijos Krašto tarybos posėdį, kuriame dalyvavo ir daugiau suvažiavime atsilankiusių lietuvių. Graži nuotaika ir dainai dainuojamos susirinkusiųjų lietuviškos dainos bei pasikalbėjimas su gimnazijos direktoriumi prof. dr. L. Groniu taip paveikė Dirvonį, kad jisai viešai pažadėjo parvykęs pats sudaryti dar vieną gimnazijos rėmėjų būrelį.

— Rastatė ir artimoje apylinkėje gyvena nemažai neseniai iš Lietuvos atvykusių lietuvių. Tarpininkaujant Stuttgarto apylinkės valdybos pirm. Jauniškio, Krašto valdyba darė žygių dėl įsteigimo apylinkės. Rugsėjo 27 d. įvyko steigiamas susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 60 žmonių.

Dalyvių prašytas susirinkimui vadovauti ten atvykęs valdybos narys E. Simonaitis. Išrinkta apylinkės valdyba ir kontrolės komisija. Apylinkės valdybos pirm. yra J. Rugulis. Susirinkime dalyvavo ir tėvas A. Bernatoniš, tarp kitų sutekęs žinių apie Balfą.

Prieš apylinkės steigiamąjį susirinkimą įvyko katalikų bažnyčios pamaldos, kurias atlikė tėvas Bernatoniš. Tai pirmas kartas istorijoje, kad šioji bažnyčia buvo pamaldos lietuvių kalba.

Po oficialiosios dalies įvyko subuvimas, kuriame suskambėjo mūsų dainos. Malonu buvo klausytis jaunų ir stiprių balsų, nes, kaip išimtis visi tenai yra jaunesniojo amžiaus.

Rugulis yra padaręs sugestijų vietoj įsteigti chorą. Trūksta tik dirigento. Prie apylinkės priėjungė ir Offenbūrge gyvenantieji lietuviai.

— Gimnazijos direktorius pasveikino kanclerį. Keletas Vasario 16-sios gimnazijos mokytojų bei tarnautojų, su direktoriumi priešakyje (moksleiviai buvo atostogose) sumanė sulaukyti pro gimnaziją pravažiuojantį Vokietijos kanclerį dr. Adenauerį, užsienio reikalų ministro dr. Von Brentano ir kitų aukštųjų pareigūnų lydimą. Nors čia sustojimas ir nebuvo numatytas, bet gimnazijos direktorius staiga prisitartinęs prie kanclerio automobilio, jį sustabdė. Gimnazijos vardu pasveikino direktorius Vokietijos vyriausybės galvą ir padėjo už kiti šio vokiečių suteiktą gimnazijai paramą. Šia proga jisai įteikė kancleriui mokinių išauktą tautišką juostą ir paaiškino, kad gimnazija įgyta ir išlaikoma už jūrių lietuvių aukomis. (E.)

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

ALTO KONFERENCIJA

Chicago Lietuvos Taryba, kaip kasmet, taip ir šiais metais rengia visų patriotinių draugijų, klubų, meno ansamblių ir kitokių sambūrių konferenciją. 1961 m. spalio 22 d. 2 v. p. p. Jaunimo Centre.

Konferencijos tikslas išklaušyti Chicago Lietuvos Tarybos vadovybės ataskaitinių pranešimų už praėjusio darbo metus Lietuvos laisvinimo reikaluose, išrinkti naują Chicago Lietuvos Tarybą sekantiems metams bei aptarti tolimesnius veiklos planus.

Didėjant politinei įtampai tarp Rytų diktatūrinių režimų ir Vakarų demokratijų mūsų pavergtos tėvynės Lietuvos klausimas gali iškilti sprendžia mojo dėmesio centre, kada bus aptariami pavergtųjų tautų reikalai.

Mūsų pareiga ypatingai bu-

tos komisijos, kurios paruos atskirus vakarienes programos punktus. Kas turėjo progos šį susirinkimą stebėti, galėjo tikrai pasidžiaugti tokiu narių susipratimu ir darnumu. Tai yra didelė garbė ir nuopelnas mūsų moterų, kurios be išsiskindėjimų vykdo organizacijos pavestą pareigą.

Užbaigus vakaro reikalų aptarimą, buvo prieita prie iškilmingos susirinkimo dalies, tai kun. dr. F. Gurecko išleistuvių. L. D. organizacijos steigėjas ir kapelionas kun. dr. F. G. išvyksta į Oxfordo universitetą. Pirmininkė Br. Dikiniene, padėkojusi jam už jo rūpesčius mūsų organizacijai, išskėlė ir tuos jo nuopelnus, kurie yra žinomi nuo tų laikų, kai lietuviai buvo priversti palikti savo šalį. Jis visur rado vargstančių tautiečių ir jiems stengėsi padėti. Pagalbos reikalingų jis randa ir čia. Mažinti lietuvių vargą buvo ir yra jo gyvenimo tikslas. Šiam kilniam tikslui įgyvendinti jis įsteigė Lietuvos Dukterų organizaciją, kuriai nesigali nei savo darbo nei lėšų. Maloniai staigmeną sudarė iš Havajų salų atsiųstas gyvų orchidėjų vainikas.

Kun. dr. F. Gureckas susirinkimui pristatė savo vietoje paliekantį organizacijos globėjū ir kapelionu kun. dr. M. Kirkilą, kuris maloniai sutiko priimti jam pavedamas pareigas. L. Dukterys kun. dr. M. Kirkilos asmenyje tikisi nuosirdaus patarėjo įvairiuose organizacijos klausimuose.

Lietuvos Dukterys nepabūgo triūso ir šį iškilmingą bei sėkmingą susirinkimą užbaigė jaukiais ir gražiais vaišėmis. Šeimyniškoji nuotaika, kurioj jaustis lietuvės moters vaišingumas, pajutome, kad ir kasdieninis įtemptas darbas nepajėgia užslopinti mūsų sielos igimto jautrumo artimui, o kuklus, bet tikrai meniškai paruoštas stalas, kėlė tikrai pasigėrėjimą ir pagarbą toms darbščioms rankoms, kurios jį paruošė.

Ši būtina reikala prašome remti, kaip ir iki šiol per elį metų dar su didesniu stropumu ir tą pareigos bei ryžto jausmą prašome skleistis visų organizacijų narių tarpe.

Mūsų pastangos ir pasiryžimas tavo tikslą atsieks. Tad, siūskime gausias delegacijas konferencijon ir taip pat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti visi lietuviai patriotai.

Chicago Lietuvos Tarybos pavedami

Dr. A. Verbiekas, pirmininkas

Dr. K. Drangelis, generalinis sekretorius

LIETUVOS DUKTERYS RUŠIAI TOLIMESNEI VEIKLAI

Rugpjūčio 28 d. įvyko visuotinė Lietuvos Dukterų susirinkimas. Organizacija nors ir jauna, bet gali pasidžiaugti savo narių uolumu, kurio taip dažnai pasigenda senos ir nariais skaitlingos organizacijos. Neapleisiant atostogų laiko, susirinkime dalyvavo gražus narių būrys. Šio susirinkimo prezidiumą sudarė kun. dr. F. Gureckas, kun. dr. M. Kirkilas, Br. Dikiniene, E. Diminskienė ir A. Jablonskytė. Susirinkimui pirmininkavo E. Diminskienė, sekretoriavo A. Jablonskytė.

Po trumpos ir nuoseklios praeitų metų darbų apžvalgos, buvo imtasi darbo jėgų organizavimo artėjančiai L. Dukterų vakarienei, kuri įvyks spalio 14 d. 7 v. v. Jaunimo Centre. Dėkui narių drausmingumo ir gilaus reikalo supratimo, džiuginčiai greitai buvo sudary-

Dr. Remi Danserau žiūri į Bauchemin šeimos sūnų St. Charles ligoninėje Hyacinthe mieste, Canadoje. Naujagimis svėrė 18 svarų. Tos šeimos jau 12 sūnus. Pernai gimė taip pat sūnus, kuris svėrė 17 svarų.

policininkų. Priimami vyrai iki 30 metų amžiaus. Pradinė policininko alga \$5,280 metams, o po penkių metų tarnybos alga siekia \$6,360.

RADO GRABORIAUS REIKMENIS

Chicago policija prie 855 N. Mohawk rado pavogtą automobilį, priklausantį Clevelando graboriui. Mašinoje rasta \$1,000 vertės graboriškų dalykų, kuriais vagys, matyt, negalėjo pasinaudoti.

UŽMOKEJO PABAUDA

Charles Jacobus, CEF taverenos savininkas, 3211 W. 111 St., Chicago federaliniame teisme užmokejo \$100 pabaudą, nes nebuvo apsirūpinęs valdžios reikalavimui "gemblinimo" leidimu, kuris kainuoja \$50.

NUSINODIJO

Senukas Edward Payette, 84 metų, 12215 Eggleston av., mairdamas, jog imas vaistų, per klaidą išgėrė šauksuktą žiurkėms naikinti nuodų ir pasimirė.

REKORDINIS GREITIS

Trans World Airlines spausminis Boeing 707 lėktuvas per vieną valandą ir 20 minučių atskrido iš New Yorko į Chicago, sumušdamas senąjį greičio rekordą.

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 patalysa laida. Kaina \$3.50. Užsakyti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

MEILĖS UGNIS

Parašė Kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC. Veiklas savo turiniu yra pirmas religinės lietuvių rašytojas. Jis apima pirmoje knygoje kritiškesniąją žmogaus tobulybę, o antroje dėsto nuostabią arba mistinį sielos gyvenimą, pradėjus eiti laimės keliu.

Veiklo kalba aiški ir graži. Teigimai yra paremti šv. raštu, ar įjymųjų dvasinio gyvenimo žinovų raštais.

Kai kurie veiklesnieji lietuviai kunigai ir žmonės yra laiškais gyre ir dėkoje autorui už pateiktą veiklą.

Pirmoji laida išėjo 1961 m. birželio mėn. Yra likę nedaug egz. "DRAUGO" KNYGYNĖ, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

Knyga turi 360 puslapių ir padabinta gražiu viršeliu. Kaina \$4.00.

STASĖS PAUTIENIENĖS Lietuviškų Dainų REČITALIS

Ivyksta š. m. rugsėjo 23 d. 8-tą val. vakaro

JAUNIMO CENTRE 5620 S. Claremont Ave.

Akomp. VLADAS JAKUBENAS Auka \$2.00 Jaunimo Centro reikalams. Chicago lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

